

Erhvervsudvikling
- strategi, styrker og statistik

Hedensted Kommune

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

2021

Indhold

Forord	s. 5
Kapitel 1. Covid-19 relateret til særligt detail- og oplevelseserhverv	s. 6
Kapitel 2. Erhvervmæssigt potentiale med udgangspunkt i cirkulær økonomi	s. 10
Kapitel 3. Hedensted Kommune: Erhvervsudvikling i tal	s. 14
Kapitel 4. Lokal og specialiseret vejledning i Hedensted Kommune	s. 40
Bilag	s. 50

Forord

Erhvervsudvikling i Hedensted – strategi, styrker og statistik

Velkommen til anden udgave af kommunerapporter om erhvervsudvikling i Midtjylland – rapporter der tager temperaturen på det lokale erhvervsliv i de 19 midtjyske kommuner.

Erhvervshus Midtjylland har, som et af flere fokuspunkter, til formål at fremme og påpege midtjyske vækstdrivere og styrkepositioner, samt modvirke de udviklingsbarrierer, som fremgår af det midtjyske kapitel i strategien for Erhvervsfremme 2020-2023. Kommunerapporterne skal ses som et led i dette arbejde, da de skal danne grundlag for en stærk, aktiv og faktabaseret erhvervsfremmeindsats lokalt og regionalt, der understøtter de mange forskellige potentialer og styrker, som Midtjylland besidder.

Endvidere har kommunerapporterne til formål fortsat at udbygge og styrke sammenhængen mellem, på den ene side kommunernes og deres lokale virksomheders behov i forhold til muligheder og udfordringer på erhvervsfremmeområdet, og på den anden side erhvervshusets specialiserede ydelser om virksomhedsdrift og udvikling.

COVID-19 har gennem det seneste år spillet en central erhvervspolitisk rolle, hvorfor

kommunerapporterne med lokalt udarbejdede bidrag, ønsker at give et indblik i de erfarede udfordringer og muligheder forbundet med COVID-19 samt de initiativer, der lokalt er igangsat med henblik på at understøtte erhvervslivet under Coronapandemien. Formålet er ikke alene at skabe et historisk indblik i, hvordan COVID-19 påvirkede erhvervslivet – det er i lige så høj grad at opnå indsigt i, hvilken udvikling erhvervslivet ventes at gennemgå. For denne del af kommunerapporterne er vi særligt taknemmelige for kommunernes bidrag, da dette skaber grundlag for inspiration og videndeling på tværs af kommunerne, og potentielt også udvikling af nye erhvervsstrategier, initiativer og partnerskaber til gavn for det lokale erhvervsliv.

Belært af erfaring fra sidste års bidrag fra kommunerne, arbejdes der lokalt meget aktivt med indsatser og initiativer, der fremmer grøn omstilling og cirkulær økonomi. Kommunerapporterne vil derfor yderligere skrive sig ind i denne dagsorden, og understøtte det videre arbejde baseret på et datagrundlag, som tegner billedet af det midtjyske potentiale, der er forbundet med cirkulær økonomi.

Det er vigtigt for os at kommunerapporterne afleder en øget dialog tværkommunalt samt mellem kommunerne og erhvervshuset med henblik på at styrke erhvervsfremmeindsatsen. ■

God læselyst
Bestyrelsesformand, Søren Olesen
Direktør, Erik Krarup

COVID-19 relateret til særligt detail- og oplevelseserhverv i Hedensted

Kapitel 1

Kommunens erfaring med erhvervslivets udvikling som konsekvens af COVID-19

Udviklingen i detailerhvervet har været blandet. De som var/er blevet online, med webshop, livesalg og salg via SoMe har klaret sig godt og nogen har oplevet en stor fremgang. Da de fysiske butikker var lukket var der stort potentiale i nye salgskanaler og flere butikker har fået nye kunder fra hele landet. I Hedensted Kommune har der ikke været butikslukninger direkte forårsaget af COVID-19. Hedensted Kommune har erfaret at grossistvirksomheder med varige forbrugsgoder har klaret sig ok igennem krisen. Især dem som har haft lokalt lager, har oplevet et stigende strakssalg til de kunder (danske og europæiske butikker), som har holdt deres forretninger åbne online. Forbruget har været stabilt, det har mest drejet sig om hvilke kanaler slutkunderne har brugt. Hedensted Kommune har i en undersøgelse iblandt 311 virksomheder (virksomheder med

mere end 1 ansat og ikke landbrug) undersøgt effekten af COVID-19. Her har 18,4% svaret, at de har oplevet en stor negativ betydning – resten har oplevet en lille negativ, ingen eller positiv betydning. De samme virksomheder har fået spørgsmålet om COVID-19's påvirkning på udviklingen i de kommende år. Her har 8% svaret, at COVID-19 har en stor negativ påvirkning – resten svarer lille negativ, ingen eller positiv påvirkning.

Erfarede udfordringer for erhvervslivet i Hedensted Kommune som konsekvens af COVID-19

Manglende digitalisering udfordrer detailhandel

Nethandel er blevet boostet under nedlukningsperioden. De detailvirksomheder der ikke er med her, har en udfordring med enten at følge udviklingen eller få kunderne tilbage i butikkerne.

Restriktioner udfordrer oplevelsesindustrien

Oplevelsesindustrien lider under langt fravær – krav om Corona-pas og forsamlingsforbud.

Arbejdskraften flytter sig til andre brancher

Restauranter har afskediget en stor del af deres medarbejdere i starten af krisen og de har nu under genåbningen svært ved at få arbejdskraft, da en stor del af medarbejderne er søgt over i andre brancher eller arbejder som testere.

Manglende fysisk kontakt med kunder

Øvrige virksomheder har oplevet besværligheder ift. minimering af smittespredning, som har umuliggjort at medarbejdere i større antal mødes fysisk. Deres salgsarbejde har også skulle angribes anderledes, da mange danske virksomheder har forment adgang og forbud imod fysiske møder. Det samme har gjort sig gældende for eksportvirksomheder, som derudover også har været ramt af rejseregler og ikke mindst karantænekrav.

Erfarede muligheder for erhvervslivet i Hedensted som konsekvens af COVID-19

Øget lokalpatriotisme

Der er kommet mere fokus på at handle lokalt hos den enkelte forbruger, hvilket har gavnet og hjulpet de lokale butikker.

e-Handel

Der er blevet sat fart på omstilling evt. til også at have online salg.

Ændrede forsyningskæder

B2B har kigget meget på deres logistik-kæde og har måtte konstatere at sourcing worldwide kan give udfordringer, når verden lukker ned. Det har givet forretningsmuligheder for danske underleverandører, som formår at byde ind på opgaverne.

Mangel på materialer

Enhver krise giver usikkerhed, som skaber udsving i råvarepriser, hvilket har betydet forretningsmuligheder for dem, som har planlagt med rettidig omhu. Især byggebranchen oplever pt. forsyningsproblemer og ikke mindst stigende priser, det skaber muligheder for nogle og udfordringer for andre.

Indsatser og initiativer igangsat med henblik på at understøtte erhvervslivet i Hedensted Kommune efter COVID-19

Online møder

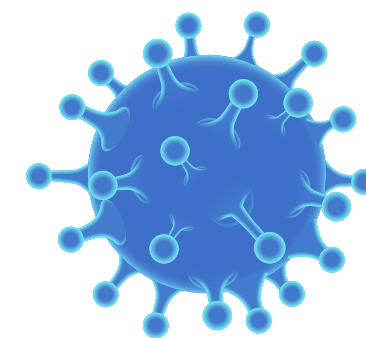
Hedensted Erhverv har lavet en del online møder, især i starten af krisen, hvor aktuelle Corona- emner blev taget op og belyst.

Genstart Detail og Turisme

Idékataloget – Økonomiudvalget har bevilliget ca. 350.000 kr. ekstra til aktiviteter til "Genstart Detail og Turisme" hvor der løbende bliver lavet aktiviteter i kommunens centerbyer for at skabe trafik i butikkerne og tiltrække turisme.

Fokus på at støtte lokalt

Bred markedsføring med henblik på at øge opmærksomheden på at købe lokalt. ■

Hedensted
kommune

Oplevelsesøkonomien: Fem års fremgang sat over styr på et år

Siden 2008 har oplevelsesøkonomi været opdelt i to grupperinger. 'Kreative erhverv', som eksempelvis arkitekter, designere, udførende scenekunstnere og 'Oplevelser', der består af restauranter, museer, hoteller, campingpladser, rejsebureauer, messecentre, forlystelsesparker og lignende.

Fra 2015 til 2019 har der samlet været en beskæftigelsesvækst i Region Midtjylland på 11,9 procent inden for oplevelsesøkonomien. De kreative erhverv er vokset med 9,1 procent, mens oplevelser er vokset med 14,1 procent.

I Hedensted kommune har der også været en samlet vækst i oplevelsesøkonomien. Her var den på 12,2 procent i perioden 2015 til 2019. Helt nøjagtigt er der kommet 179 flere beskæftigede til inden for oplevelsesøkonomien. Blot 10 af disse arbejder i de kreative erhverv, der dermed har haft en beskæftigelsesvækst på 1,4 procent. Oplevelser er derimod vokset med 169 beskæftigede, hvilket svarer til en vækst på 23,2 procent, jf. Tabel 1.

Oplevelsesøkonomien er på landsplan gået 10,4 procent frem. De kreative erhverv er vokset med 3,7 procent, mens oplevelser er vokset med 14,6 procent i perioden.

Tabel 1. Beskæftigelse i oplevelsesøkonomi efter område, 2015 og 2019

	2015		2019		Vækst	
	Beskæftigede	Andel af samlet beskæftigelse	Beskæftigede	Andel af samlet beskæftigelse	Antal	Procent
Hedensted kommune						
Kreative erhverv	739	3,6%	749	3,5%	10	1,4%
Oplevelser	728	3,6%	897	4,2%	169	23,2%
Oplevelsesøkonomi i alt	1.467	7,2%	1.646	7,7%	179	12,2%
Region Midtjylland						
Kreative erhverv	27.871	4,5%	30.396	4,6%	2.525	9,1%
Oplevelser	37.573	6,0%	42.865	6,4%	5.292	14,1%
Oplevelsesøkonomi i alt	65.444	10,5%	73.261	11,0%	7.817	11,9%
Hele landet						
Kreative erhverv	119.139	4,3%	123.543	4,2%	4.404	3,7%
Oplevelser	188.532	6,8%	216.055	7,4%	27.523	14,6%
Oplevelsesøkonomi i alt	307.671	11,1%	339.598	11,6%	31.927	10,4%

Kilde: Danmarks Statistik RAS.

Af Tabel 1 fremgår det endvidere, at oplevelsesøkonomien udgør 7,7 procent af den samlede beskæftigelse i Hedensted Kommune i 2019. Det er markant mindre end i Region Midtjylland (11,0 procent) og hele landet (11,6 procent).

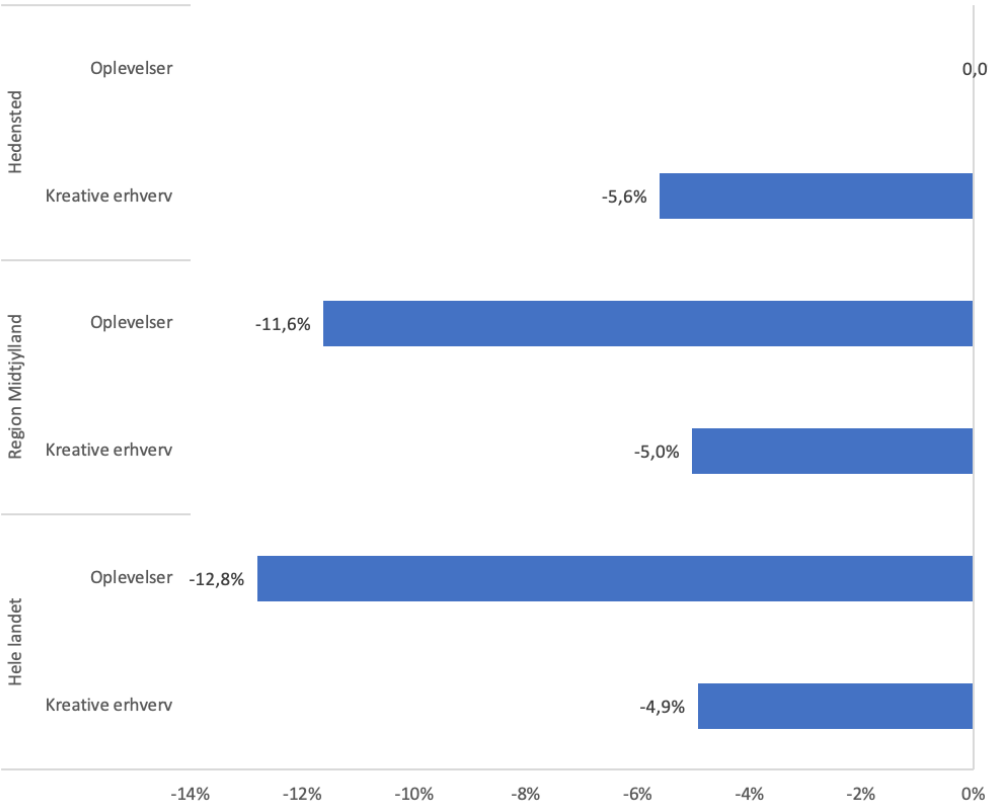
De kreative erhverv udgør 3,5 procent af beskæftigelsen i Hedensted Kommune, mens oplevelser udgør 4,2 procent i 2019. Det er igen lavere end i regionen og på landsplan.

Hedensted Kommune ligner regionen og hele landet ved, at væksten er lavere i kreative erhverv end inden for oplevelsesdelen. Det ses også på andelen af den samlede beskæftigelse, der udvikler sig i overensstemmelse med tendensen.

Overordnet set har der været flot vækst inden for oplevelsesøkonomien i perioden frem til 2019. Hvad der så er sket herefter, er en helt anden historie. Corona kom og lukkede hele oplevelsesøkonomien ned gentagne gange, og det har selvsagt sat et markant præg på branchen.

Figur 1 viser, hvordan beskæftigelsesudviklingen er gået fra fjerde kvartal 2019 til fjerde kvartal 2020. Kort sagt: fem års beskæftigelsesfremgang er tabt på gulvet på grund af Coronanedlukninger.

Figur 1. Beskæftigelsesudvikling oplevelsesøkonomi efter område, 2019K4-2020K4

Kilde: Udtræk fra CVR. Beregninger foretaget af eStatistik.

I Hedensted Kommune er der ikke nogen beskæftigelsesudvikling i oplevelsesdelen fra fjerde kvartal 2019 og et år frem. I regionen er oplevelser gået 11,6 procent tilbage, mens der på landsplan er 12,8 procent færre beskæftigede. Derfor ser det ud til at Hedensted er altså sluppet billigere igennem Coronakrisen.

De kreative erhverv har også lidt under Coronakrisen. 5,6 procent har tilbagegangen været i Hedensted Kommune, hvilket er lidt højere end regionen (5,0 procent) og hele landet (4,9 procent). Overordnet set er Hedensted Kommune blevet ramt i mindre grad af nedlukningerne forårsaget af COVID-19 end det generelle niveau. Det skyldes blandt andet fastholdelsen af beskæftigelsen inden for oplevelser.

Detailhandel

Hedensted Kommunes detailhandel ligner i det store hele detailhandlen i såvel Region Midtjylland som hele landet, dog med en markant undtagelse. Den vender vi tilbage til.

Den samlede detailhandel udgør 15,3 procent af den private sektor i Hedensted Kommune i 2019. I regionen var det 14,3 procent af den private beskæftigelse, mens det på landsplan var 13,5 procent.

‘Supermarkeder, varehuse mv.’ stod for 3,8 procent af den private beskæftigelse i Hedensted Kommune, hvilket er lavere end det generelle niveau i regionen (5,5 procent) og hele landet (5,2 procent). Den specialiserede detailhandel udgjorde 6,9 procent i Hedensted, hvilket til gengæld er højere end regionen (5,9 procent) og hele landet (5,8 procent).

Handel med biler og udstyr udgør 2,3 procent af den private beskæftigelse i Hedensted i 2019, hvilket er samme niveau som i regionen (2,3 procent) og hele landet (2,1 procent).

Og så den førømtalte undtagelse. Hedensted Kommune adskiller sig fra det generelle niveau i regionen og på landsplan, når der tales om internethandel. Her var 395 beskæftigede i Hedensted Kommune, hvilket svarer til 2,3 procent af den private beskæftigelse i kommunen. Det er markant over niveauet på såvel landsplan (0,5 procent) som i Region Midtjylland, hvor der er 3.260 beskæftigede i branchen svarende til 0,7 procent af den private beskæftigelse, jf. Tabel 2.

Tabel 2. Beskæftigelse og andel af privat sektor efter område, 2015 og 2019

	2015		2019		Vækst	
	Beskæftigede	Andel af privat sektor	Beskæftigede	Andel af privat sektor	Antal	Procent
Hedensted kommune						
Detailhandel med biler og udstyr	323	2,0%	382	2,3%	59	18,3%
Supermarkeder, varehuse mv.	595	3,8%	648	3,8%	53	8,9%
Specialiseret detailhandel	947	6,0%	1.167	6,9%	220	23,2%
Internethandel	248	1,6%	395	2,3%	147	59,3%
Detailhandel i alt	2.113	13,3%	2.592	15,3%	479	22,7%
Region Midtjylland						
Detailhandel med biler og udstyr	9.667	2,2%	10.655	2,3%	988	10,2%
Supermarkeder, varehuse mv.	24.255	5,6%	25.858	5,5%	1.603	6,6%
Specialiseret detailhandel	27.551	6,3%	27.705	5,9%	154	0,6%
Internethandel	1.966	0,5%	3.260	0,7%	1.294	65,8%
Detailhandel i alt	63.439	14,6%	67.478	14,3%	4.039	6,4%
Hele landet						
Detailhandel med biler og udstyr	38.612	2,0%	42.176	2,1%	3.564	9,2%
Supermarkeder, varehuse mv.	99.598	5,3%	105.613	5,2%	6.015	6,0%
Specialiseret detailhandel	118.919	6,3%	118.542	5,8%	-377	-0,3%
Internethandel	5.956	0,3%	10.028	0,5%	4.072	68,4%
Detailhandel i alt	263.085	14,0%	276.359	13,5%	13.274	5,0%

Kilde: Danmarks Statistiks RAS. Beregninger foretaget af eStatistik.

Tabellen viser også tallene for 2015, samt den samlede beskæftigelsesudvikling i perioden 2015 til 2019. I forhold til generel beskæftigelsesvækst i detailhandlen adskiller Hedensted Kommunes detailhandel sig markant fra regionen og hele landet. Samlet set er beskæftigelsen inden for detailhandel vokset med 479 beskæftigede i Hedensted Kommune, hvilket svarer til 22,7 procent. I regionen er den samlede detailhandel vokset med 6,4 procent, mens væksten på landsplan var 5,0 procent.

Væksten i Hedensted kommunes detailhandel på 479 beskæftigede svarer til 11,9 procent af hele regionens vækst, hvilket må siges at være imponerende. Og det er faktisk over hele linjen, at der har været flot vækst i Hedensted. 'Supermarkeder, varehuse mv.' er i Hedensted kommune vokset med 8,9 procent. Det er højere end regionen og hele landet, hvor der har været en vækst på henholdsvis 6,6 procent 6,0 procent.

Den specialiserede detailhandel er vokset med hele 23,2 procent i Hedensted Kommune, hvilket adskiller sig markant fra både Region Midtjylland og hele landet, hvor der er status quo med henholdsvis 0,6 procents vækst og -0,3 procents tilbagegang.

'Detailhandel med biler og udstyr' er også vokset i Hedensted Kommune og igen markant mere end generelt. 18,3 flere beskæftigede i Hedensted mod 10,2 procent i regionen og 9,2 procent på landsplan.

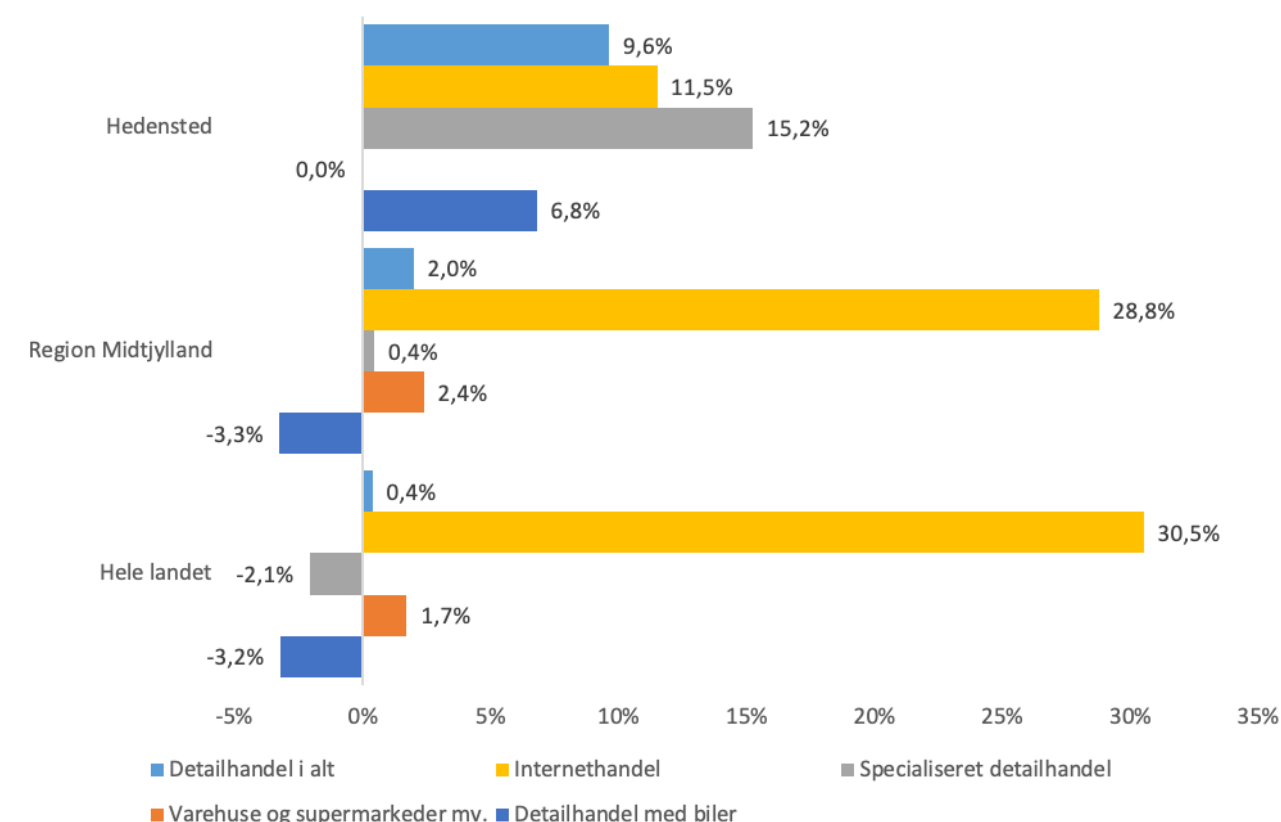
Afslutningsvis er der internethandlen, der buldrer frem i perioden 2015 til 2019. Godt nok fra et lavt udgangspunkt, men der er ingen tvivl om, at det er en branche, der kommer til at udgøre en større og større andel af danskernes indkøbsvaner. Væksten i Hedensted Kommune fra 2015 til 2019 var her 59,3 procent, mens der i regionen har været en vækst på 65,8 procent. Hele landet er gået 68,4 procent frem.

Coronakrisen har også haft indflydelse på detailhandlen, hvilket ses af Figur 2. Figuren viser beskæftigelsesudviklingen fra fjerde kvartal 2019 til fjerde kvartal 2020 i Hedensted Kommune, Region Midtjylland og hele landet.

Overordnet er detailhandlen status quo i hele landet med en vækst på 0,4 procent, mens den i regionen er vokset med 2,0 procent. I Hedensted Kommune ser det bedre ud med en vækst på 9,6 procent.

Coronakrisen har været hård ved den danske bilhandel, hvor beskæftigelsen i hele landet er gået 3,2 procent tilbage. Tilbagegangen var på samme niveau i regionen (3,3 procent), mens detailhandel med biler i Hedensted Kommune er vokset 6,8 procent, hvilket er i øjnefaldende.

Figur 2. Beskæftigelsesudvikling i detailhandel efter område, 2019K4-2020K4

Kilde: Udtræk fra CVR. Beregninger foretaget af eStatistik.

Beskæftigelsesudviklingen i 'Varehuse og supermarkeder mv.' er ikke vokset i Hedensted Kommune. I regionen har der været en vækst på 2,4 procent, hvilket er lidt over hele landet (1,7 procent).

Den specialiserede detailhandel er vokset markant mere i Hedensted end generelt. Her har der været en vækst på 15,2 procent. På landsplan er der tilbagegang på 2,1 procent, mens regionen er status quo.

Hedensted Kommunes styrkeposition er internethandel. Her har der været en beskæftigelsesfremgang på 11,5 procent, hvilket er lavere end i Region Midtjylland og hele landet, der henholdsvis er vokset med 28,8 procent og 30,5 procent det seneste år. Det er uden tvivl en afledt effekt af Coronaen, at der er kommet yderligere gang i handel over internettet, og her havde Hedensted Kommune allerede en stærk gruppe af webshops. ■

Erhvervsmæssig potentiale med udgangspunkt i cirkulær økonomi

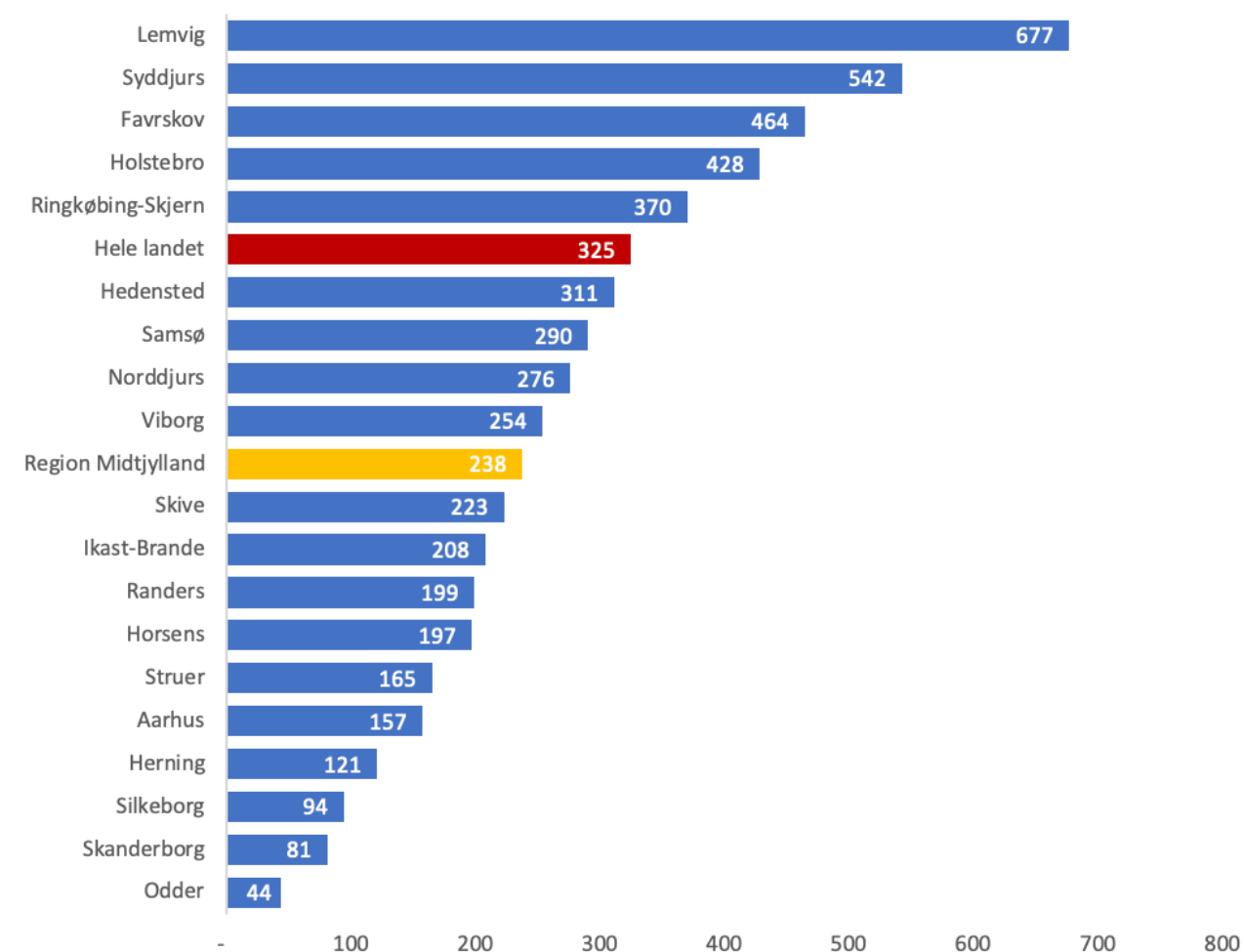
Kapitel 2

Stor variation i industriens energiforbrug

I forbindelse med kommunerapporterne sætter vi fokus på erhvervsstatistikker, der kan relateres til klima-, miljø- og cirkulærøkonomi. I første omgang ser vi nærmere på udviklingen i industriens energiforbrug. For ligesom industrien er en væsentlig bidragsyder til beskæftigelse og eksport, er det også en af de største energiforbrugere. Og der er store regionale og kommunale forskelle i industrivirksomhedernes forbrug.

Figur 1. Energiforbrug pr. medarbejder i industrien, Gigajoules (Gj), 2018

Kilde: Danmarks Statistik ENEGEO. Beregninger foretaget af eStatistik.

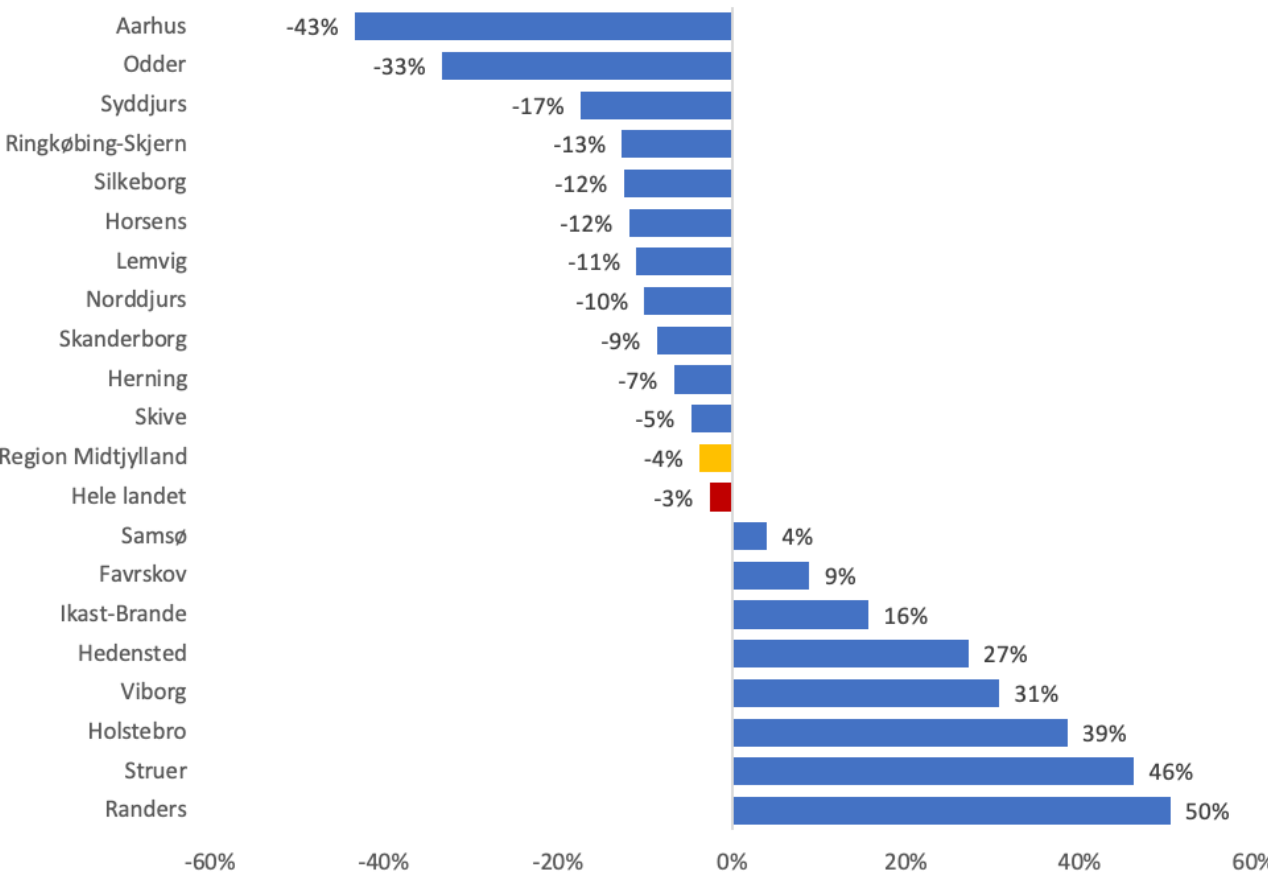
Figur 1 viser energiforbruget per industrimedarbejder i Region Midtjyllands kommuner. Og her kommer de store forskelle til udtryk. I Danmark er det gennemsnitlige energiforbrug i industrien 325 Gj per beskæftigede, mens det i Region Midtjylland er 238 Gj. I Region Midtjylland ligger det største energiforbrug per medarbejder i industrien hos Lemvig med 677 Gj, hvorimod det laveste forbrug er i Odder med et forbrug på 44 Gj.

Det store forbrug i Lemvig hænger sammen med kommunens store industrivirksomhed Cheminova. Forskellen i forbruget på tværs af regionen skal således ses i lyset af den type industri, man har i den enkelte kommune.

Kigger vi på, hvordan udviklingen har været i energiforbrug i perioden 2012 til 2018, er der stor spredning på regionens kommuner. I Aarhus Kommune er energiforbruget per medarbejder i industrien blevet 43 procent mindre i perioden, mens det er vokset med 50 procent i Randers Kommune, jf. Figur 2.

På landsplan er energiforbruget per medarbejder i industrien gået 3 procent tilbage, og i Region Midtjylland er det også blevet mindre. Her med 4 procent.

Figur 2. Udvikling i industriens energiforbrug pr. medarbejder, Gigajoules (Gj), 2012-2018

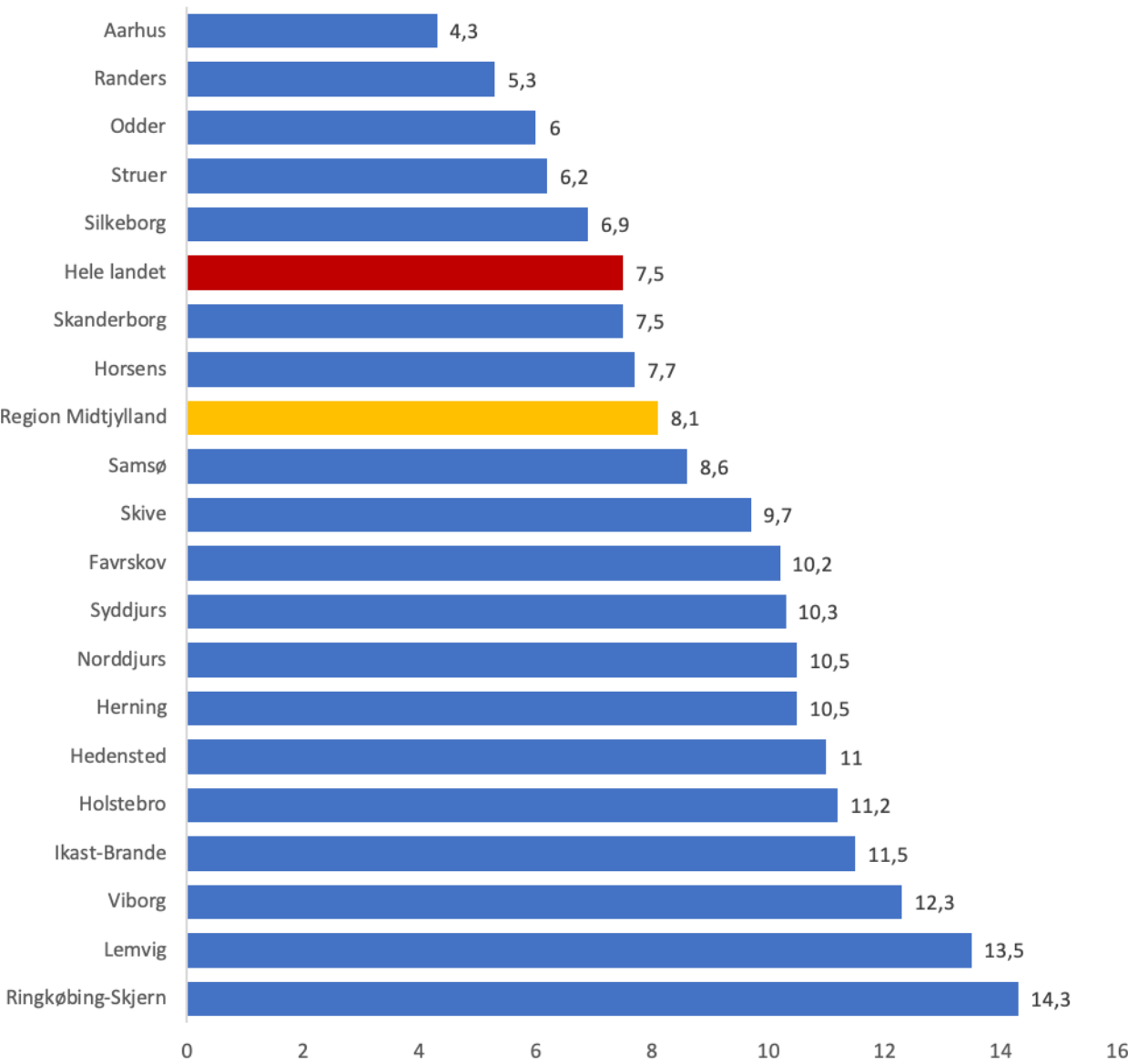

Kilde: Danmarks Statistik ENEGEO. Beregninger foretaget af eStatistik.

En meget væsentlig årsag til det nedbragte energiforbrug i industrien er et generelt ønske om at nedbringe CO2-udledningen. Nedenstående Figur 3 viser, hvor meget CO2 der udledes fra regionens kommuner per indbygger.

Generelt i Danmark udledte hver dansker 7,5 ton CO2 i 2018, jf. Figur 3. I Region Midtjylland var udledningen lidt højere med 8,1 ton CO2. Figur 3 viser en sammenhæng mellem industri og CO2-udledning, hvor de industritunge kommuner, som eksempelvis Ringkøbing-Skjern og Lemvig, har den største udledning.

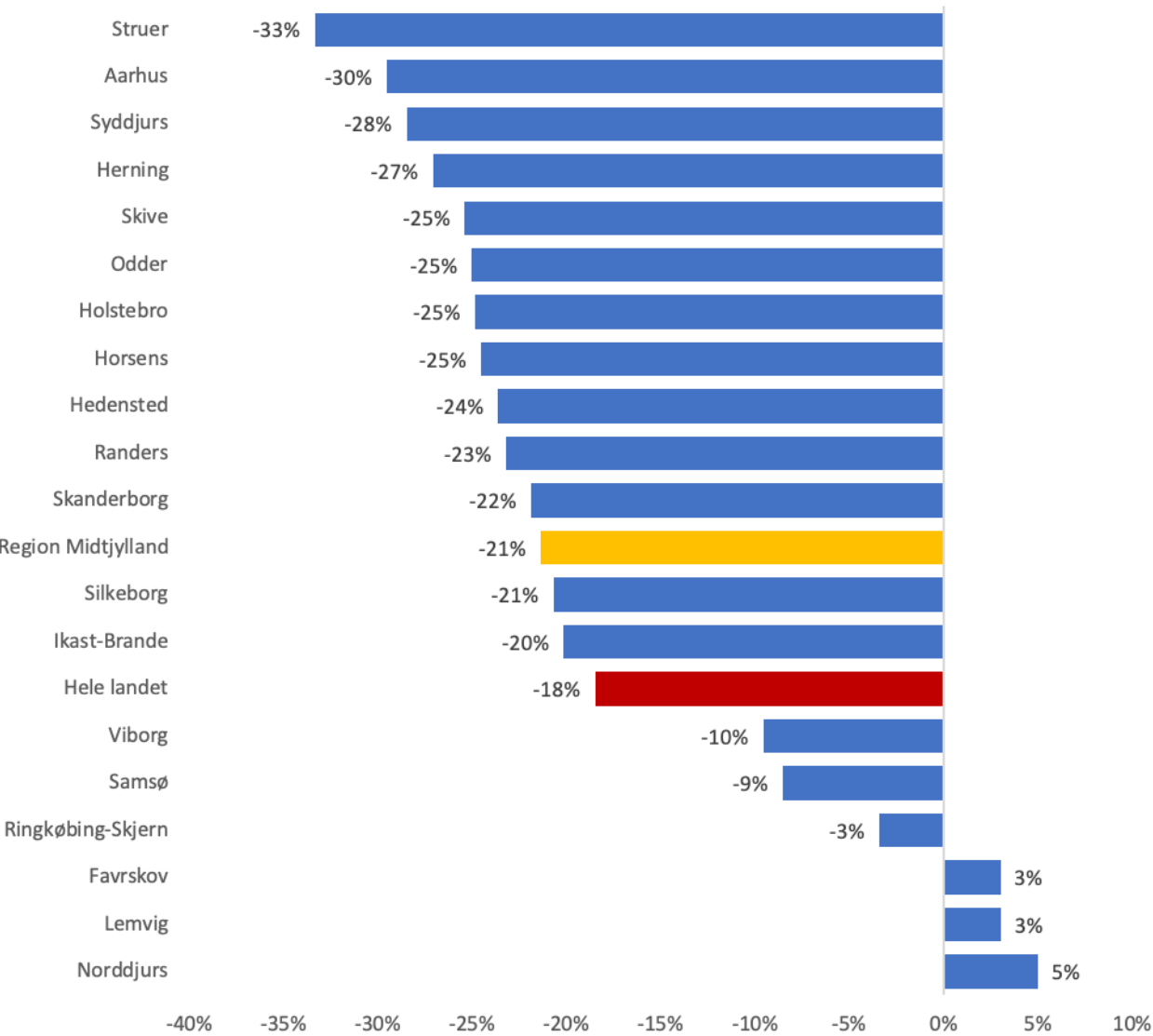
Figur 3. CO2-udledning per indbygger, ton, 2018

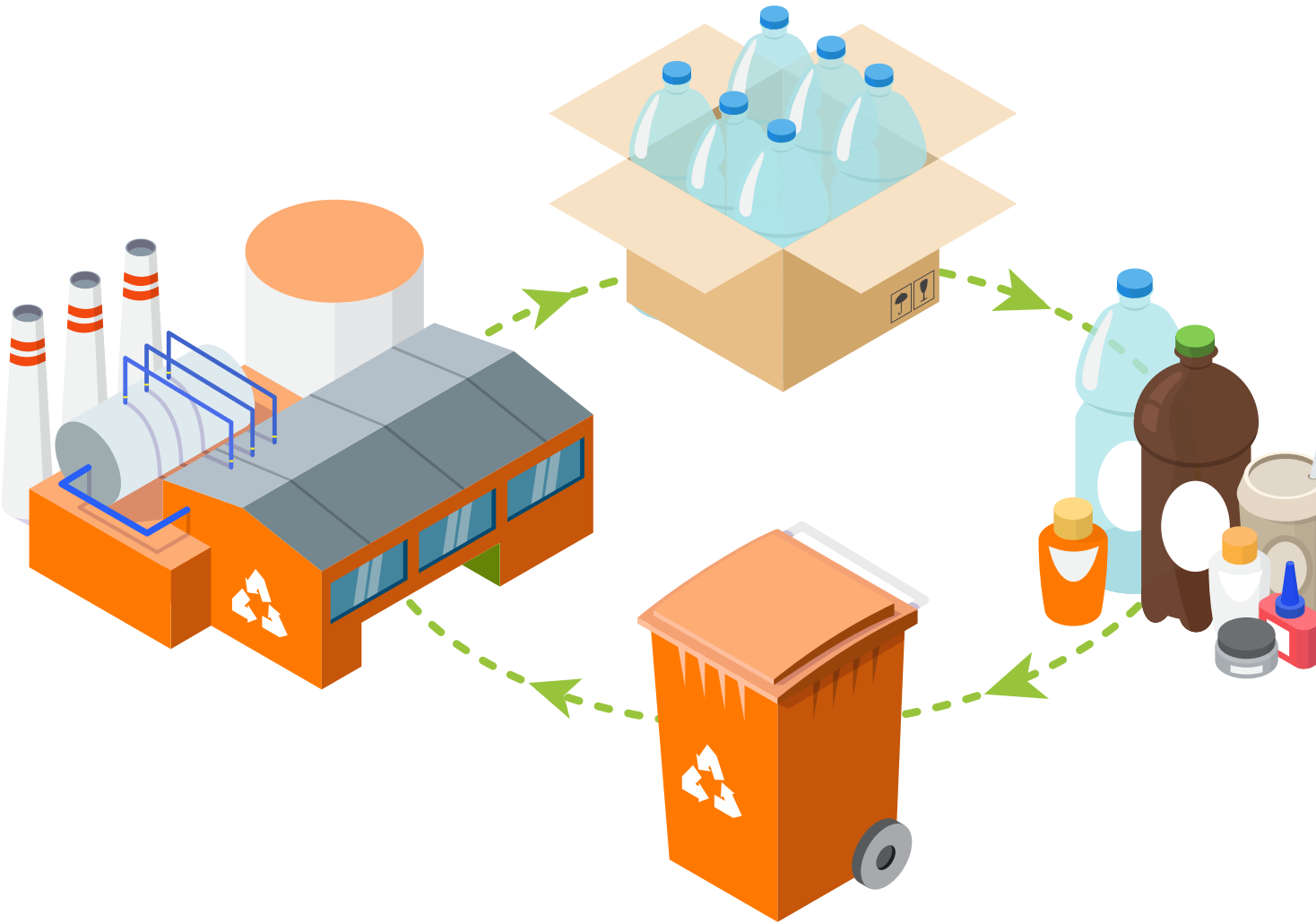
Kilde: Energi- og CO2-regnskabet i Energistyrelsen. Beregninger foretaget af eStatistik.

Ser vi på udviklingen i CO2-udledning, er der en tydelig reduktion i perioden 2012 til 2018, jf. Figur 4. CO2-udledningen er faldet med 18 procent på landsplan, mens den i regionen er blevet 21 procent mindre. Størst reduktion i udledningen af CO2 i perioden, findes i Struer, mens kun tre kommuner har haft en øget udledning. ■

Figur 4. Udvikling i CO2-udledning, relativ, 2012-2018

Kilde: Energi- og CO2-regnskabet i Energistyrelsen. Beregninger foretaget af eStatistik.

Erhvervsstruktur i Hedensted Kommune 2021

Kapitel 3.

- Særligt de små virksomheder oplever stor jobvækst.
- Mere end hver fjerde beskæftigede inden for bygge- og boligsektoren og markant styrke inden for fremstillingserhvervene.
- Er førende inden for internethandel.
- Har stærk internationalisering i erhvervslivet og en stigende omsætning såvel som eksportomsætning.
- Er kommet igennem Coronaåret 2020 med en svag stigning i beskæftigelse og omsætning, mens iværksætterne fastholdt en meget høj overlevelseshastighed.

Beskæftigelsen i Hedensted Kommune, opgjort i lønmodtagere og selvstændige i deres primære tilknytning til arbejdsmarkedet, er vokset støt de seneste år, jf. Figur 1. I 2019 var der i alt 21.383 beskæftigede, hvilket er 1.118 flere end i 2015, hvor der var 20.265 beskæftigede i Hedensted Kommune. Dermed er den samlede beskæftigelse vokset med 5,5 procent i perioden, og denne vækst står den private sektor for. Beskæftigelsen i den private sektor i 2019 var 16.977, og det var 1.139 flere end i 2015.

Dermed finder man altså mere end 100 procent af Hedensteds samlede beskæftigelsesvækst i kommunens private erhvervsliv.

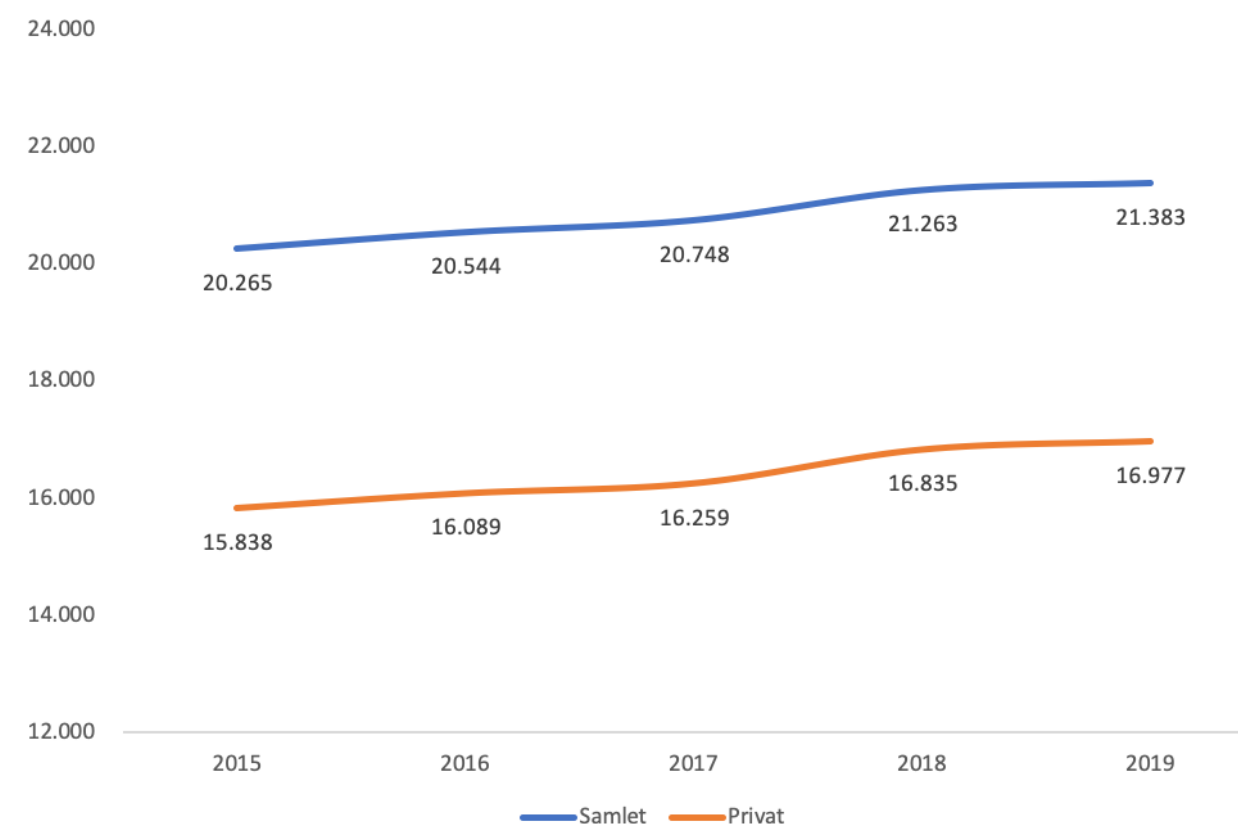

Kigger vi lidt længere tilbage, kan det konstateres, at beskæftigelsen i Hedensted Kommune er på et lidt højere niveau i 2019 end før Finanskrisen i 2008

Kigger vi lidt længere tilbage, kan det konstateres, at beskæftigelsen i Hedensted Kommune er på et lidt højere niveau i 2019 end før Finanskrisen i 2008. Finanskrisen resulterede i et stort tab i beskæftigelsen i hele landet, men i 2016 var de tabte job i Hedensted Kommunes private sektor genvundet, og i 2019 er den private beskæftigelse i kommunen 5,4 procent over 2008-niveau. Den samlede beskæftigelse i Hedensted Kommune var 1,9 procent højere i 2019 end i 2008.

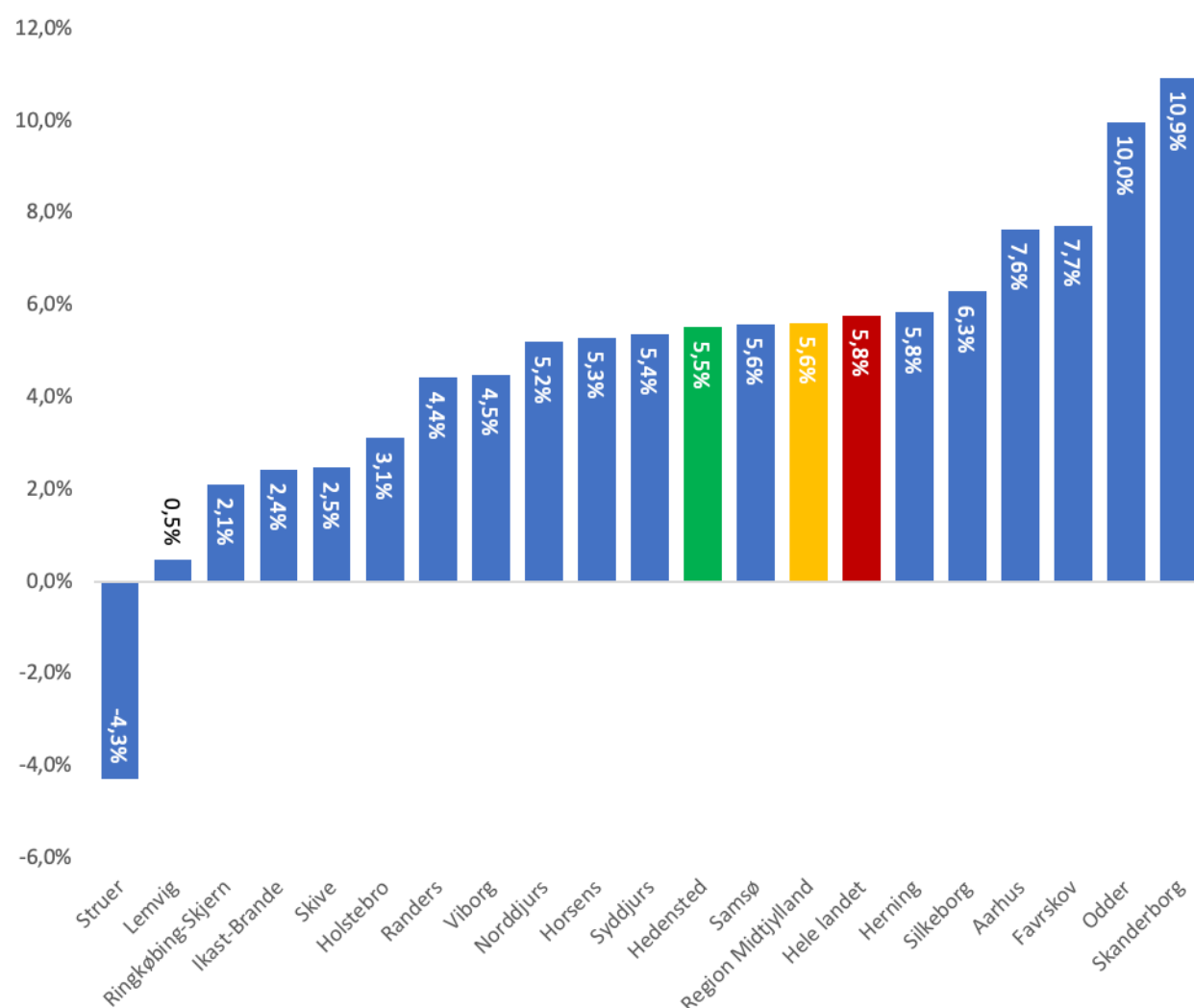
Sammenlignes det med den generelle udvikling i Region Midtjylland og hele landet, følger beskæftigelsen i Hedensted Kommune de generelle tendenser. I regionen er den samlede beskæftigelse 2 procent over 2008-niveau i 2019, og den private sektor er tre procent over. I hele landet er den samlede beskæftigelse tre procent over, mens den private sektor beskæftiger fem procent flere i 2019 end i 2008.

Figur 1. Beskæftigelse i Hedensted Kommune, samlet og privat, november 2015-november 2019

Kilde: Danmarks Statistik RAS. Beregninger foretaget af eStatistik. Beskæftigelsen udtrykker alle beskæftigede personer i deres primære tilknytning til arbejdsmarkedet.

Figur 2. Relativ udvikling i beskæftigelse, private sektor, november 2016-november 2019

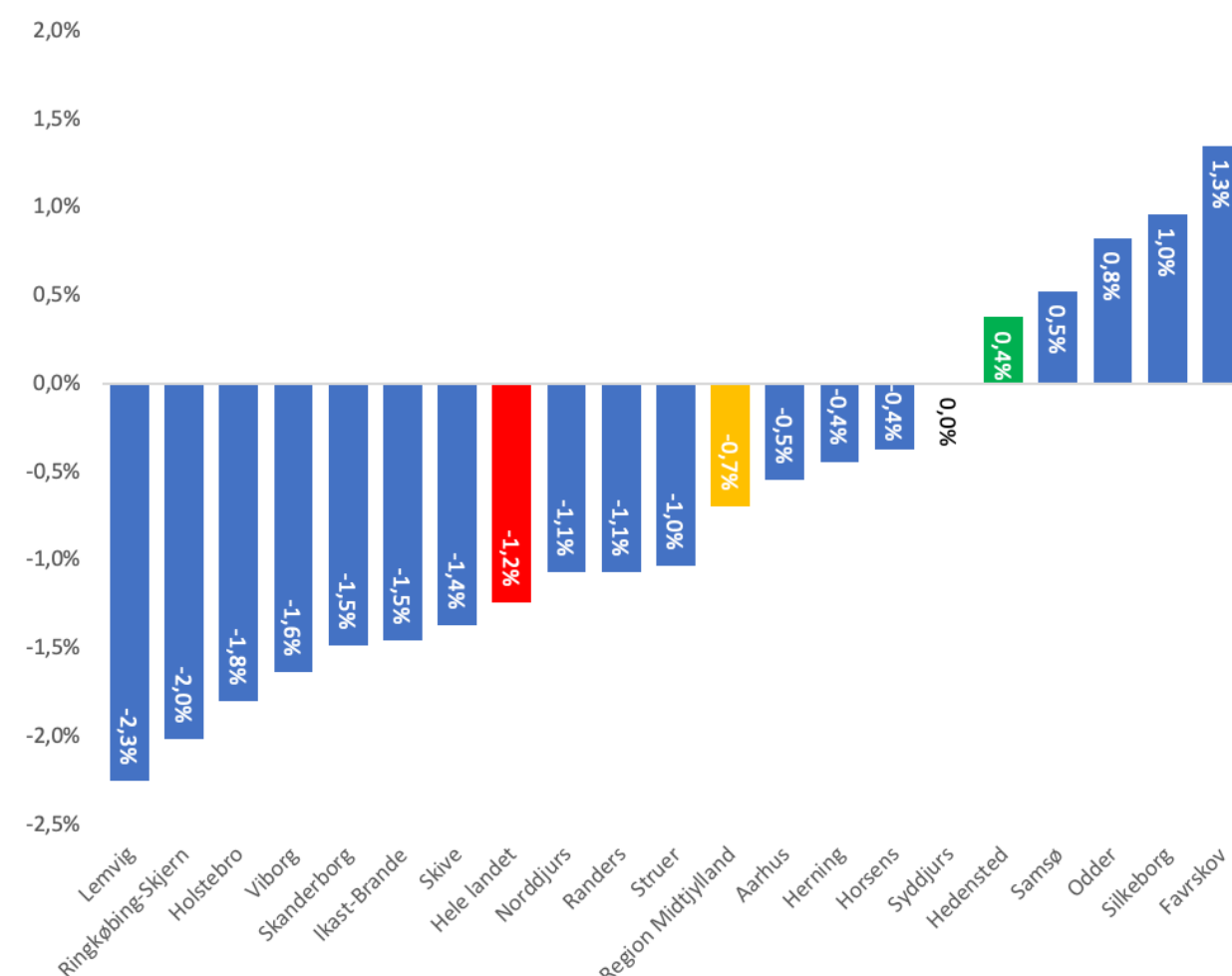
Kilde: Danmarks Statistik RAS. Beregninger foretaget af eStatistik. Beskæftigelsen udtrykker alle beskæftigede personer i deres primære tilknytning til arbejdsmarkedet.

Koncentrerer vi os om den private sektor og kigger på udviklingen de seneste tre år i perioden 2016 til 2019, ses det også, at udviklingen i Hedensted ligger tæt op ad den generelle udvikling. Den private sektor i Hedensted Kommune er vokset med 5,5 procent i perioden 2016 til 2019, hvilket er på omtrent samme niveau som både Region Midtjylland og hele landet, hvor der har været en beskæftigelsesvækst på henholdsvis 5,6 procent og 5,8 procent, jf. Figur 2.

Ovenstående tal er fra den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik, hvor såvel lønmodtagere som selvstændige er opgjort efter deres primære tilknytning til arbejdsmarkedet. Kigger vi derimod i lønmodtagerstatistikken, hvor alle job er opgjort, ser udviklingen det seneste år – 2019 til 2020, markant anderledes ud.

Den private sektor i Hedensted Kommune er vokset med 5,5 procent i perioden 2016 til 2019

Figur 3. Relativ udvikling i antal lønmodtagerjob i den private sektor 2019-2020

Kilde: Danmarks Statistik. Specialkørsler Lønmodtagerstatistikken LBESK. Målene er opgjort som et gennemsnit af beskæftigelsen på kvartaler. Beskæftigelsen i LBESK udtrykker alle lønmodtagerjob på arbejdssteder, dvs. at selvstændige ikke indgår samt at én person kan besidde flere job i modsætning til RAS, der opgør antal beskæftigede i deres primære tilknytning til arbejdsmarkedet

Der hersker ingen tvivl om, at erhvervslivet gennem det seneste år på mange måder har stået overfor nogle udfordringer som følge af COVID-19-pandemien, der har medført nedlukninger og hjemsendelser og markant ændrede markedsvilkår for store dele af erhvervslivet. Coronatiden har også afstedkommet adfærdssændringer hos forbrugere, som har efterspurgt nye løsninger på gamle udfordringer.

Derfor kommer det heller ikke som den helt store overraskelse, at der har været forskydninger i beskæftigelsen i landets kommuner. Fra at der blot var én kommune i regionen i Figur 2, som havde negativ beskæftigelsesvækst i perioden 2016 til 2019, har der det seneste år kun været beskæftigelsesfremgang i fem af regionens 19 kommuner. Og Hedensted er lige akkurat en af disse kommuner, jf. Figur 3.

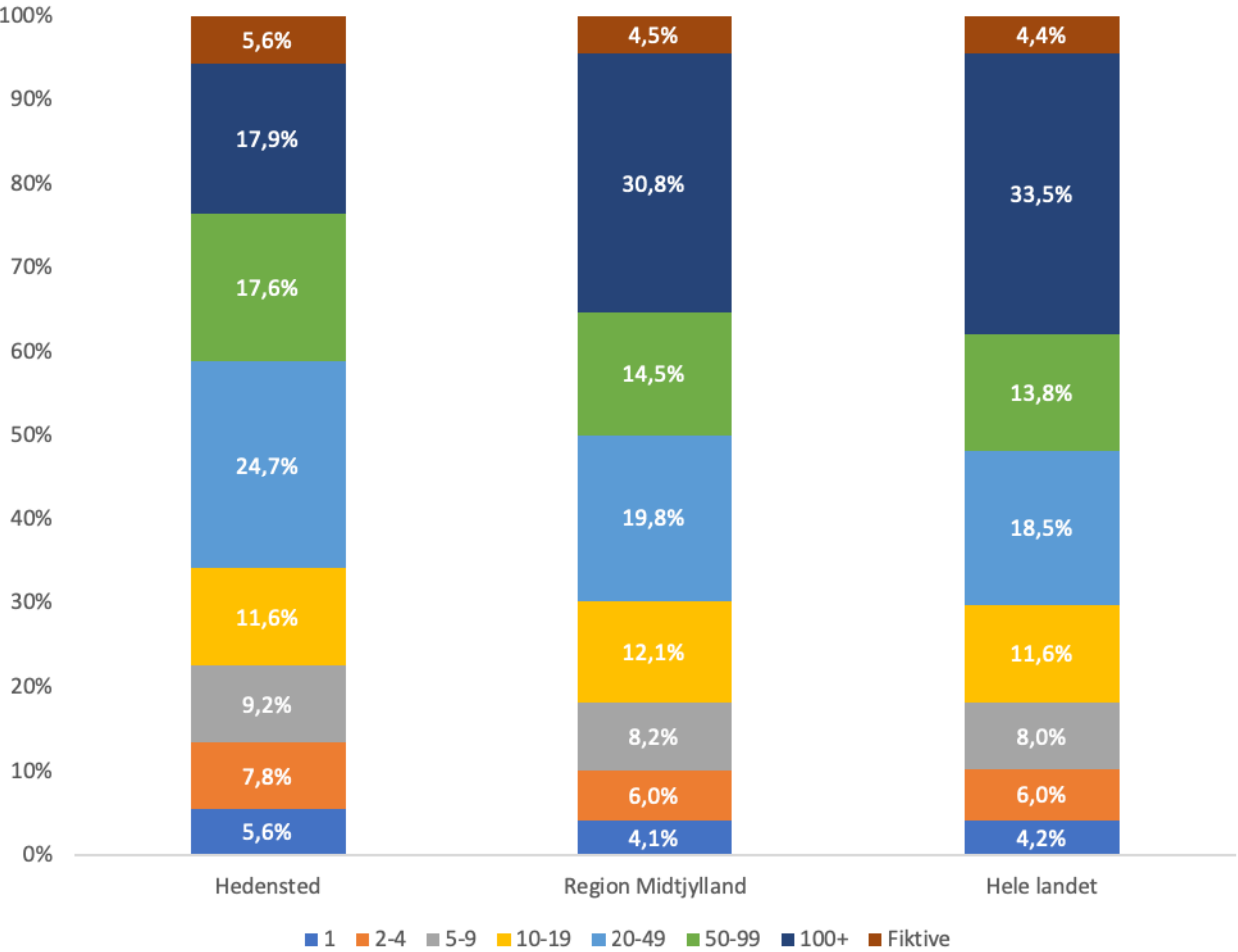
Lønmodtagerstatistikken viser, at antallet af job i hele landet er gået 1,2 procent tilbage fra 2019 til 2020. I Region Midtjylland var tilbagegangen på 0,7 procent, mens der i Hedensted Kommune er 0,4 procent flere job i den private sektor i 2020 sammenlignet med 2019.

Beskæftigelsen i Hedensted Kommune findes i højere grad på mindre arbejdssteder end generelt

Beskæftigelsen i Hedensted Kommune afviger fra det generelle billede i Danmark ved, at der er færre beskæftigede i helt store virksomheder med 100 eller flere ansatte. Til gengæld er Hedensted Kommune karakteriseret ved at have en større andel beskæftigede på de mindre arbejdssteder, jf. Figur 4, der viser beskæftigelsen fordelt på arbejdsstedsstørrelser.

Af Figur 4 fremgår det, at 17,9 procent af beskæftigelsen i Hedensted Kommune er at finde på de store arbejdssteder, mens man her finder 30,8 procent i Region Midtjylland generelt. Kigger vi på hele landet, er godt en tredjedel af beskæftigelsen at finde på de største arbejdssteder, helt nøjagtigt 33,5 procent.

Figur 4. Job fordelt relativt på arbejdsstedsstørrelse og område, 2019

Kilde: Danmarks Statistik. Erhvervsbeskæftigelsen ERHV. ERHV indeholder såvel lønmodtagere som selvstændige og alle job en beskæftiget måtte have.

De relativt færre, som er beskæftigede på de store arbejdssteder i Hedensted Kommune, findes til gengæld særligt i størrelseskategorierne 20-49 ansatte og 50-99 ansatte, hvor der er flere beskæftigede i Hedensted end generelt. For virksomheder med 20-49 ansatte gælder det, at 24,7 procent af beskæftigelsen i Hedensted arbejder her mod 19,8 procent i regionen og 18,5 procent på landsplan. Tilsvarende finder man 17,6 procent af beskæftigelsen på arbejdssteder med 50-99 ansatte i Hedensted mod 14,5 procent i Region Midtjylland og 13,8 procent i hele landet.

Inden for de helt små arbejdssteder, har Hedensted Kommune ligeledes lidt højere andele, mens arbejdssteder med 10-19 ansatte beskæftiger en repræsentativ andel i forhold til region og hele landet.

Kigger vi på beskæftigelsesudviklingen på arbejdsstedsstørrelser i perioden 2016 til 2019, er det i de små virksomheder (10-49 ansatte), at der opleves størst jobvækst. De er vokset med 7,4 procent i perioden mod 5,5 procent i Region Midtjylland og 4,5 procent på landsplan, jf. Tabel 1.

De mellemstore og store virksomheder har ligeledes haft beskæftigelsesfremgang i Hedensted, men dog lidt under det generelle niveau. De er vokset med 4,1 procent i perioden mod 6,4 procents vækst i regionen og 5,0 procent på landsplan.

Beskæftigelsesudviklingen på mikroarbejdssteder, det vil sige med en til ni ansatte, er faldet en anelse i Hedensted Kommune, mens der nærmest er status quo i regionen. På landsplan har der omvendt være en lille stigning på 1,1 procent.

Tabel 1. Udvikling i antal job opgjort efter arbejdsstedsstørrelse og område 2016-2019

	Mikro	Små	Mellemstore og store	Fiktive	Alle
Hedensted	-1,3%	7,4%	4,1%	5,8%	4,1%
Region Midtjylland	0,4%	5,5%	6,4%	-0,9%	4,6%
Hele landet	1,1%	4,5%	5,0%	3,3%	4,1%

Kilde: Danmarks Statistik. Erhvervsbeskæftigelsen ERHV. Mikrovirksomheder består af virksomheder med 1-9 ansatte, små virksomheder består af 10-49 ansatte, mens mellemstore og store virksomheder består af 50 eller flere ansatte.

Samlet set er jobvæksten i Hedensted Kommune i perioden 2016 til 2019 på 4,1 procent, hvilket er lidt lavere end generelt i Region Midtjylland men på nøjagtigt samme niveau som i hele Danmark.

Endelig er der de fiktive arbejdssteder¹. Her har der været en beskæftigelsesvækst. Den var på 5,8 procent. Beskæftigelsen på fiktive arbejdssteder i regionen er gået en anelse tilbage, mens der på landsplan har været en vækst på 3,3 procent. ■

Samlet set er jobvæksten i Hedensted Kommune i perioden 2016 til 2019 på 4,1 procent

¹ Danmarks Statistik beskriver fiktive enheder således: En fiktiv enhed er en enhed, hvor personer uden et fysisk arbejdssted placeres. Dette gælder fx inden for rengøringsvirksomhed, forsikringsvirksomhed og social- og sundheds-væsen. Ansættelsesforholdene bliver i disse tilfælde henført til fiktive arbejdssteder. Disse fiktive arbejdssteder indgår dog ikke i opgørelserne over antal arbejdssteder.

Hedensted Kommune er førende inden for internethandel

Nu vender vi tilbage til den private beskæftigelse i Hedensted Kommune. Det er selvfølgelig interessant at kigge på, hvilke brancher de beskæftigede arbejder i, og her er det nærliggende at dele beskæftigelsen op i ressourceområder.

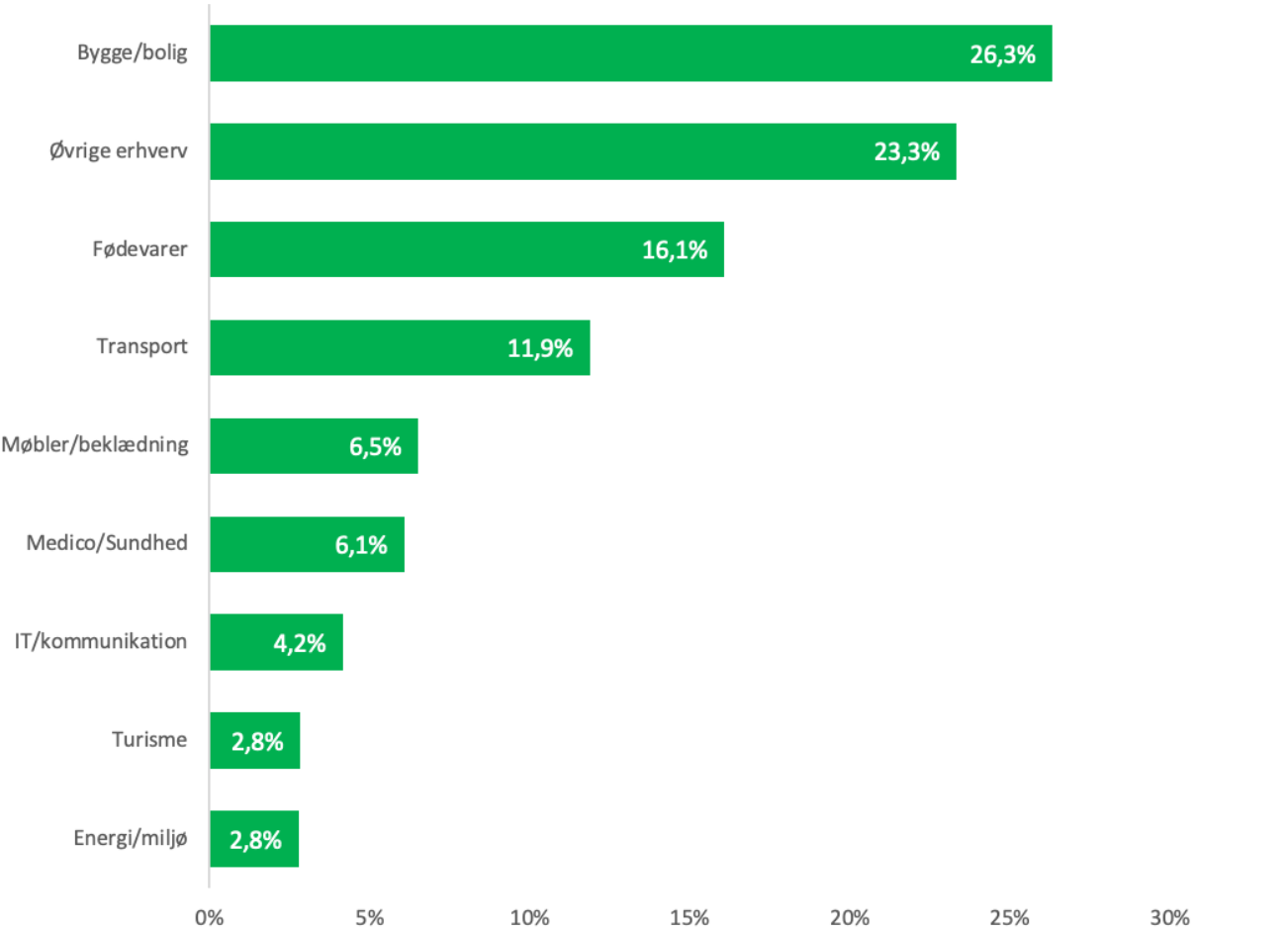
Ressourceområder er også kendt som kompetenceklynger eller styrkepositioner, da de netop er opstået efter en analyse af, hvor dansk erhvervsliv havde nogle udprægede styrkepositioner i eksportøjemed. Fordelen ved at bruge denne fordeling i stedet for de traditionelle brancher er, at hele værdikæden er samlet – fra primære erhverv over fremstillingserhverv til støtteerhverv og endelig serviceerhverv. Det betyder, at kigger man eksempelvis på ressourceområdet 'Fødevarer' er alle led fra hav og jord til bord samt den afledte beskæftigelse medregnet.

I Hedensted Kommune er det et ressourceområde, som dominerer beskæftigelsen, og det er 'Bygge/bolig'. Mere end hver fjerde beskæftigede i den private sektor er inden for 'Bygge/bolig' – helt nøjagtigt 26,3 procent

Der er et spring på 10 procentpoint ned til næststørste ressourceområde, som er 'Fødevarer' med 16,1 procent af beskæftigelsen. Herfra er der atter et godt spring ned til de næste ressourceområder, jf. Figur 5.

Det skal dog retfærdigvis siges, at imellem 'Bygge/bolig' og 'Fødevarer' er 'Øvrige erhverv' placeret med 23,3 procent af den private beskæftigelse i Hedensted Kommune. Det er en gruppering af 236 overvejende hjemmemarkedsorienterede brancher, som ikke umiddelbart passer ind i de øvrige styrkepositioner, og derfor er det ikke en styrkeposition i sig selv. Men her finder vi altså lige knap en fjerdedel af beskæftigelsen, og hvordan den nøjagtigt er fordelt, fremgår af Tabel 3 længere nede.

Figur 5. Privat beskæftigelse fordelt på ressourceområder, Hedensted kommune, 2019

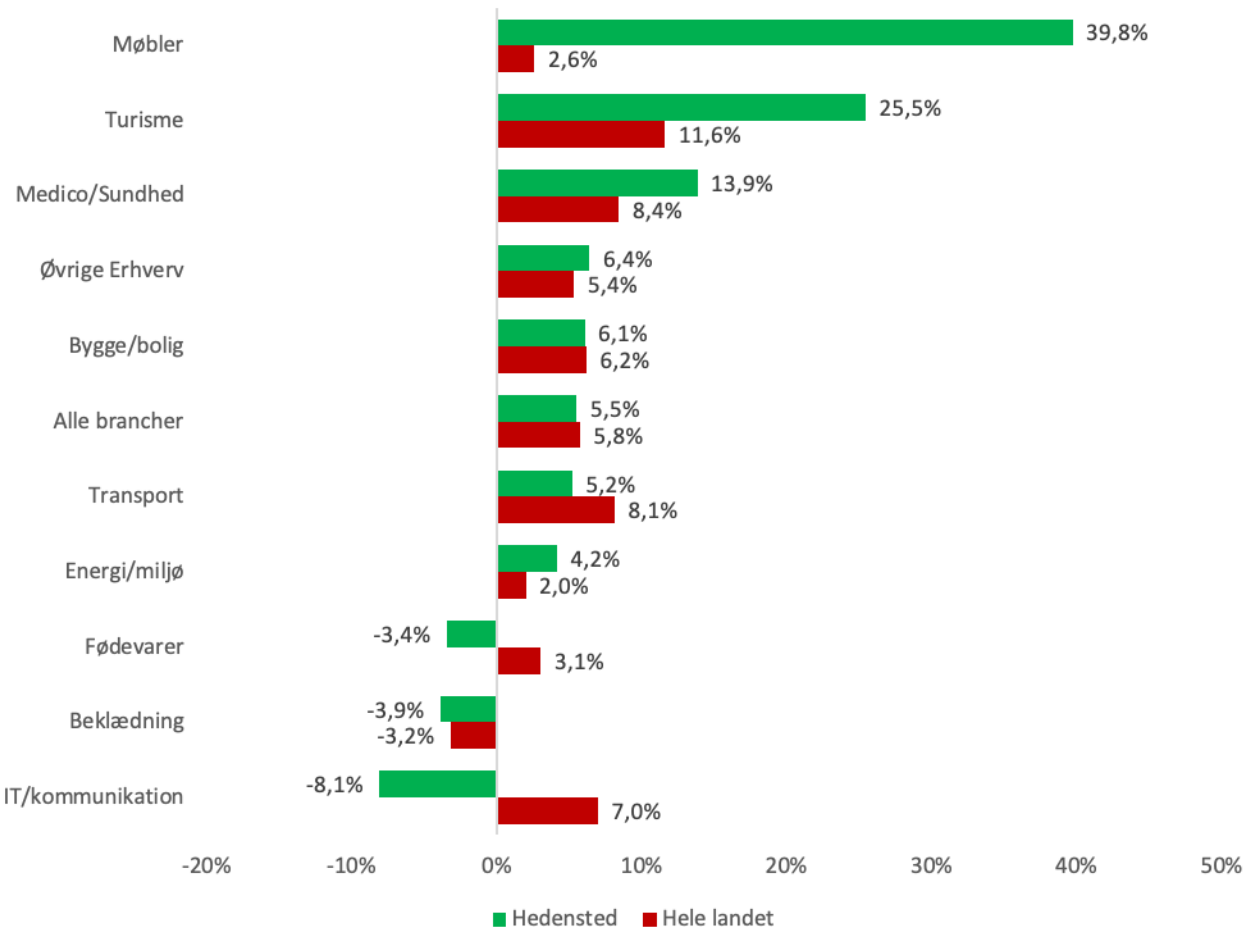
Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på RAS. Beregninger foretaget af eStatistik.

Den private beskæftigelse i Hedensted Kommune var som nævnt vokset med 5,5 procent i perioden 2016 til 2019 mod 5,8 procent på landsplan og 5,6 procent i Region Midtjylland. Kigger vi på, hvordan væksten fordeler sig på ressourceområder, ses det, at alle ressourceområder på landsplan på nær 'Beklædning' har oplevet vækst. I Hedensted Kommune er 'Beklædning' også gået tilbage, her med 3,9 procent mod 3,2 procent på landsplan, mens 'Fødevarer' går 3,4 procent ned, og beskæftigelsen i 'IT/kommunikation' falder med 8,1 procent.

Størst relativ vækst i beskæftigelsen finder man i 'Møbler', der er vokset med 39,8 procent i Hedensted mod 2,6 procent på landsplan. 'Turisme' er vokset markant i Hedensted Kommune i perioden, hvor væksten udgjorde 25,5 procent. Igen markant over niveauet på landsplan. For de øvrige ressourceområder er der generelt overensstemmelse mellem udviklingen på landsplan og i Hedensted.

Vækstraterne er naturligvis præget af, at det er fra et lavere udgangspunkt i Hedensted end hele landet, så udsvingene bliver lidt større på kommuneplan. Udviklingen i Hedensted Kommune kontra hele landet ses af Figur 6 herunder.

Figur 6. Beskæftigelsesudvikling fordelt på ressourceområder, Hedensted og hele landet, 2016-2019

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på RAS. Beregninger foretaget af eStatistik.

Tabel 2 tager et spadestik dybere og viser, hvordan beskæftigelsen i de enkelte styrkepositioner fordeler sig i forhold til styrkepositionens samlede værdikæde. Tabellen fremhæver desuden positioner, hvor Hedensted Kommune har en erhvervsspecialisering, hvilket her vil sige, at der er relativt flere beskæftigede end generelt på landsplan. Det viser farvemarkeringerne.

Som det ses af tabellen, har Hedensted Kommune en række specialiseringer. Man kan se, at der inden for de primære erhverv er relativt lidt flere beskæftigede i Hedensted end på landsplan. I alt var der 700 beskæftigede inden for de primære erhverv, hvor langt størstedelen var inden for 'Fødevarer'.

Størst relativ vækst i beskæftigelsen finder man i 'Møbler', der er vokset med 39,8 procent i Hedensted mod 2,6 procent på landsplan. 'Turisme' er vokset markant i Hedensted Kommune i perioden, hvor væksten udgjorde 25,5 procent.

**Der ses også en specialisering inden for fremstillings-
erhvervene, hvilket i høj grad skyldes beskæftigelsen i
'Transport', hvor der for hver 100 beskæftigede på lands-
plan er 333 i Hedensted, men også 'Beklædning', 'Bygge/
bolig', 'IT/kommunikation' og 'Øvrige erhverv' har imellem
2 og 2,5 gange så mange beskæftigede i Hedensted relativt
set til på landsplan**

Tabel 2. Detaljeret erhvervsstruktur, Hedensted Kommune, fordelt på ressourceområder, 2019

Ressourceområde	Primære erhverv	Fremstillingserhverv	Støtteerhverv	Serviceerhverv	I alt
Fødevarer	663	322	712	1.032	2.729
Møbler		61		723	784
Beklædning		107		217	324
Turisme				483	483
Bygge/bolig	37	1.171	21	3.239	4.468
IT/kommunikation		283	3	421	707
Transport		415		1.600	2.015
Energi/miljø	-	196		277	473
Medico/Sundhed		226		809	1.035
Øvrige erhverv		1.204		2.755	3.959
Alle ressourceområder	700	3.985	736	11.556	16.977

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på RAS. Beregninger foretaget af eStatistik.

Erhvervsspecialisering:

Lidt specialiseret, dvs. op til 1,5 gange landsgennemsnit
Specialiseret, dvs. fra 1,5 til 3 gange landsgennemsnit
Meget specialiseret, dvs. mindst 3 gange landsgennemsnit

Der ses også en specialisering inden for fremstillingserhvervene, hvilket i høj grad skyldes beskæftigelsen i 'Transport', hvor der for hver 100 beskæftigede på landsplan er 333 i Hedensted, men også 'Beklædning', 'Bygge/bolig', 'IT/kommunikation' og 'Øvrige erhverv' har imellem 2 og 2,5 gange så mange beskæftigede i Hedensted relativt set til på landsplan.

Det ses ydermere, at der er en stærk specialisering inden for støtteerhvervene, hvilket ene og alene skyldes 'Fødevarer', hvor man finder 712 af de i alt 736 beskæftigede i Hedensteds støtteerhverv. Beskæftigelsen i støtteerhvervene til 'Fødevarer' finder vi ikke i én stor virksomhed, men en god håndfuld virksomheder, der eksempelvis producerer emballage (f.eks. Envases (tidligere Glud & Marstrand)), forderblandinger (f.eks. Hornsyld Købmandsgaard) og maskiner af forskellig slags til blandt andet land- og skovbrug (f.eks. Bogballe).

Beskæftigelsen her i 'Fødevarer' svarer til, at der i Hedensted Kommune er ansat 391 for hver 100 på landsplan, hvilket giver en samlet støtteerhvervsspecialisering på tværs af ressourceområderne på 322 beskæftigede for 100 på landsplan.

Kigger vi på den anden led i tabellen, er der også flere ting, som springer i øjnene. Det mest specialiserede ressourceområde på tværs af værdikæden er 'Møbler', hvor der er 293 beskæftigede i Hedensted Kommune for hver 100 på landsplan.

'Bygge/bolig' har specialiseringer i alle værdikædens led på nær støtteerhverv, og netop 'Bygge/bolig' var da også kommunens største ressourceområde med 4.468 beskæftigede svarende til 26,3 procent.

Som lovet vender vi tilbage til branchefordelingen inden for 'Øvrige erhverv'. I alt var der 3.959 beskæftigede inden for 'Øvrige erhverv', jf. Tabel 3.

Der er flest beskæftigede inden for branchen 'Industri' under 'Øvrige erhverv', hvor der var 1.204 beskæftigede. Det er nok til en specialisering, da der er 250 beskæftigede i Hedensted for 100 på landsplan.

'Operationel service' stod for 656 beskæftigede, mens 'Handel', som her den handel, som ikke hører under nogle af ressourceområderne, tegnede sig for 555 beskæftigede.

Tabel 3. Beskæftigelsen i 'Øvrige erhverv', fordelt på brancher, 2019

Branche	Beskæftigede
Industri	1.204
Handel	555
Internethandel	395
Finansiering og forsikring	130
Videnservice mv.	313
Operationel service	381
Undervisning og socialvæsen mv.	656
Kultur, fritid og andre serviceydelser mv.	325
I alt	3.959

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på RAS. Beregninger foretaget af eStatistik.

Erhvervsspecialisering:

Lidt specialiseret, dvs. op til 1,5 gange landsgennemsnit
Specialiseret, dvs. fra 1,5 til 3 gange landsgennemsnit
Meget specialiseret, dvs. mindst 3 gange landsgennemsnit

Af tabellen ses også branchen 'Internethandel', som består af ni underbrancher, der traditionelt har hørt under ressourceområdet 'Beklædning', men som i denne rapport er trukket fra 'Beklædning', og fremstilles særskilt i Tabel 3. Det er der flere gode grunde til. Dels fylder internethandel mere og mere, og særligt COVID-19-pandemien tog denne form for handel fart. Og dels består internethandlen af meget mere end tøj og beklædningsgenstande.

I Hedensted Kommune var der 395 beskæftigede inden for 'Internethandel' i 2019, der dermed udgjorde en tiendedel af beskæftigelsen i 'Øvrige erhverv'. Her kan særligt Aarstiderne nævnes, der i februar 2021 havde 356 ansatte. Desuden har webshoppen AV-cables.dk også hjemme i Hedensted, og de beskæftigede 65 personer i februar 2021. LAKUDA er ligeledes en webshop med adresse i Hedensted, og her var beskæftigelsen i februar 2021 på 42 ansatte.

Det kan altså konstateres, at den aktuelle beskæftigelse hentet direkte fra CVR på p-nummerniveau altså er højere end tilfældet var i 2019, hvor data fra tabellen stammer fra, hvilket taler sit eget tydelige sprog. Internethandlen vokser, og Hedensted er en af frontløberne. De 395 beskæftigede i 2019 var nok til en stærk specialisering, der betød, at for 100 beskæftigede inden for internethandel på landsplan, var der 475 beskæftigede i Hedensted. ■

**Internethandlen vokser,
og Hedensted er en af
frontløberne**

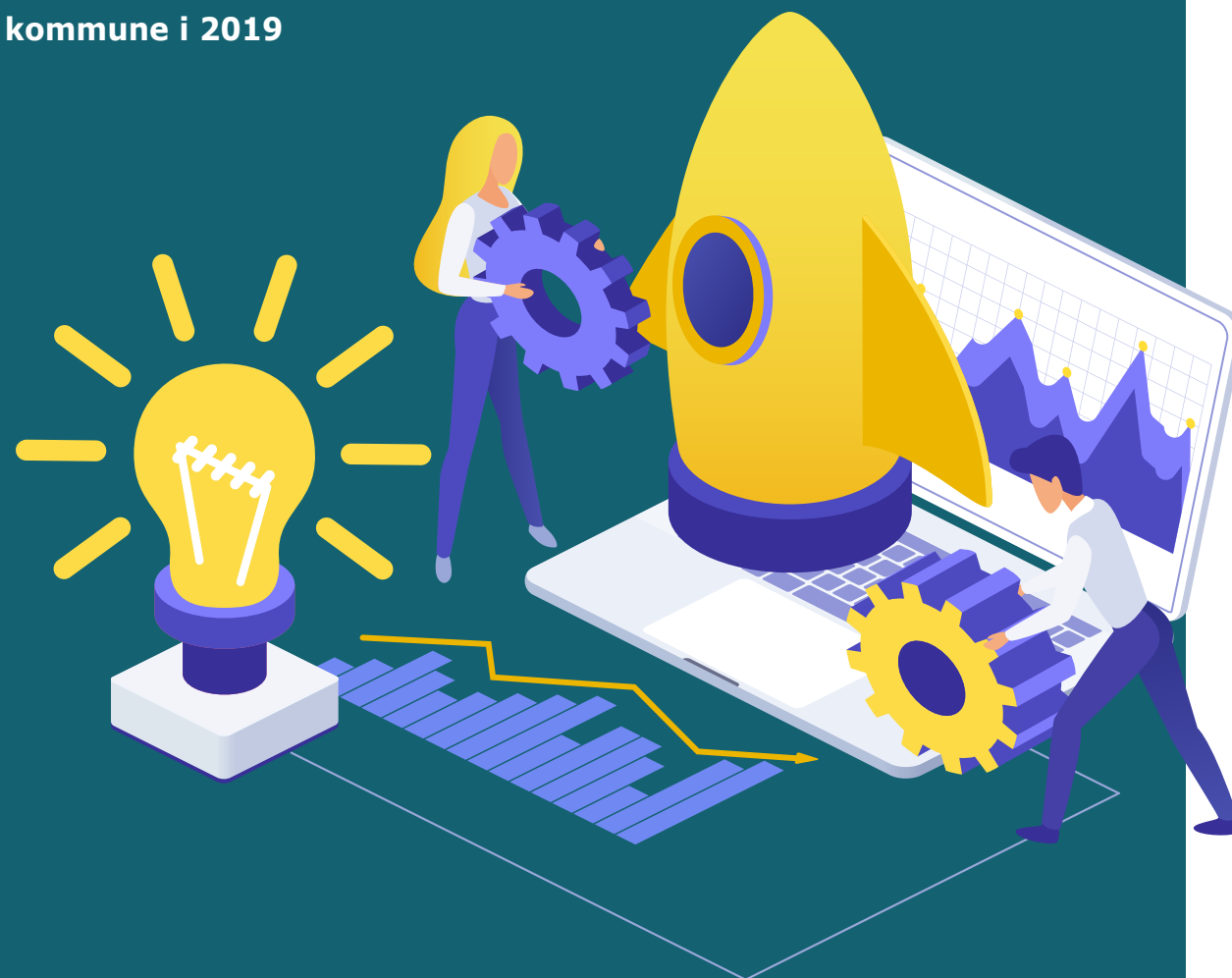
Iværksætteri i Hedensted Kommune

Nye virksomheder, der kan bidrage med økonomisk vækst og øget beskæftigelse, er en vigtig del af i det lokale erhvervsliv. Og således også i Hedensted.

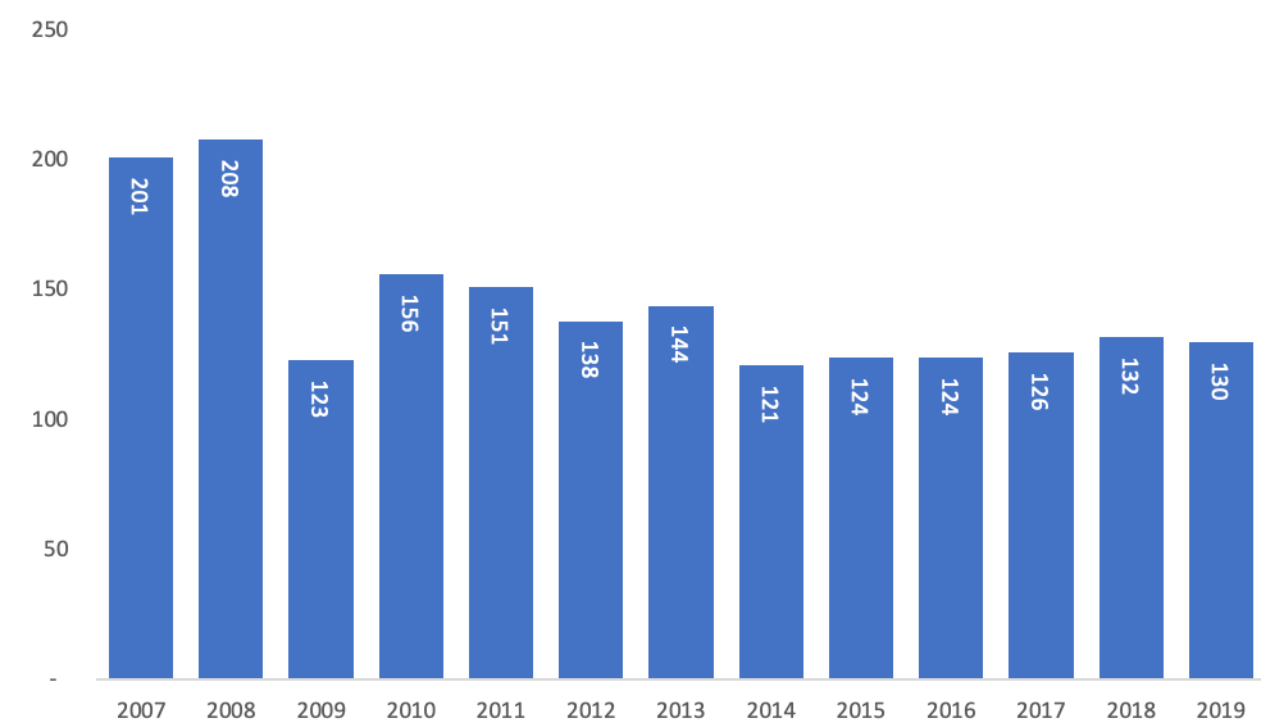
Der er dog til tider stor forskel på, hvordan man gør iværksætteraktivitet op, hvilket kan være medvirkende til et lejlighedsvis divergerende billede af iværksætteriet. I nærværende opgøres iværksætteraktiviteten med udgangspunkt i nye reelle virksomheder.

En virksomhed skal kunne præstere, hvad der svarer til et halvt årsværk i etableringsåret eller året efter for at blive betragtet som en reel virksomhed. På dette grundlag frasorteres de mindste hobbyvirksomheder automatisk, og genstartere er ligeledes sorteret fra. Baseret på denne afgrænsning, var der 130 reelle nye virksomheder i Hedensted kommune i 2019, jf. Figur 7.

130 reelle nye virksomheder i Hedensted kommune i 2019

Figur 7. Nye reelle virksomheder i Hedensted Kommune, 2007-2019

Kilde: Danmarks Statistiks iværksætterdatabase.

*En reel virksomhed er ifølge Danmarks Statistik en virksomhed der i etableringsåret eller året efter kan præstere hvad der svarer til et halvt årsværk.

Det er værd at bemærke at iværksætteraktiviteten i Hedensted Kommune, ifølge Danmarks Statistik, har ligget på et forholdsvis stabilt niveau siden 2009 med gennemsnitlig 134 nye reelle virksomheder om året, hvilket dog er et godt stykke fra niveauet fra før Finanskrisen.

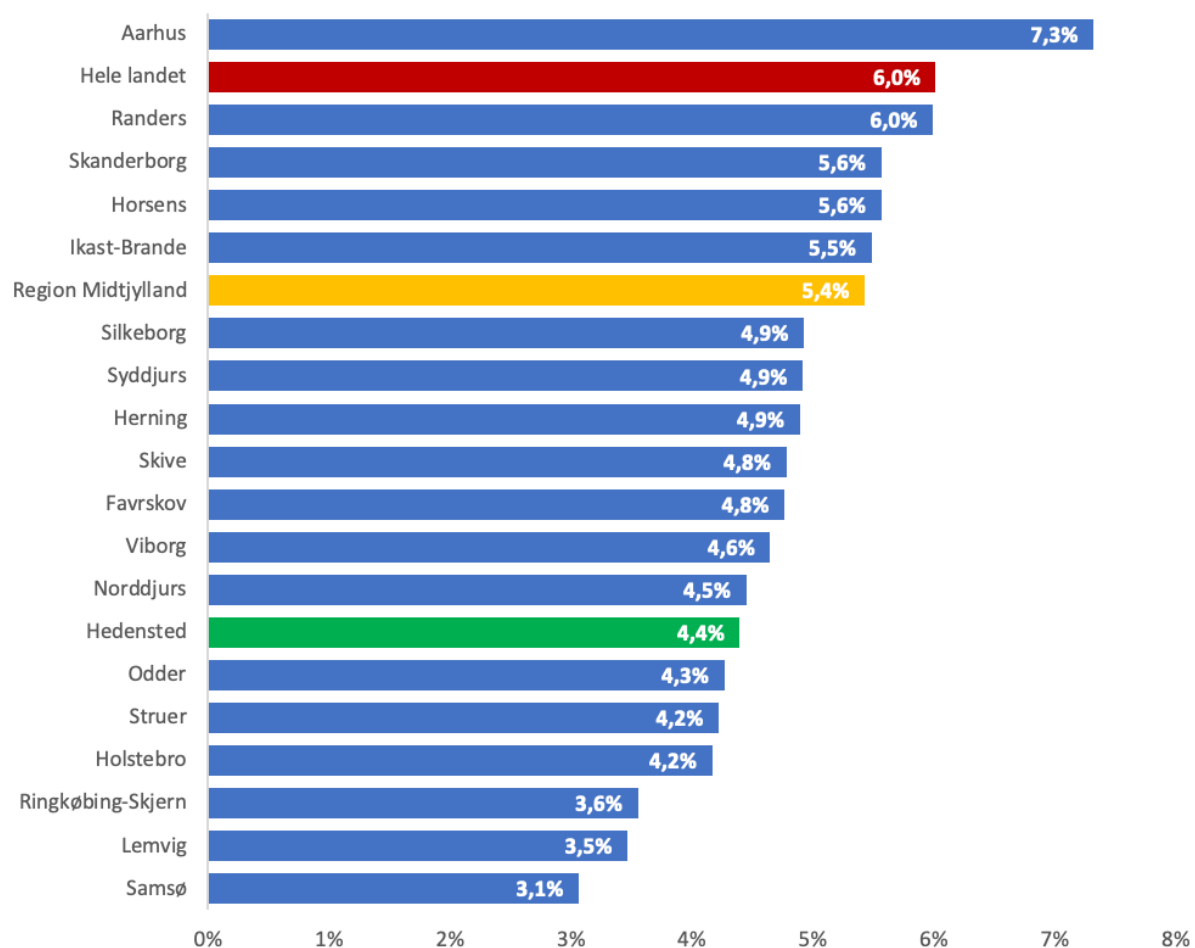
Med udgangspunkt i ovenstående, er det relevant at undersøge etableringsraten i Hedensted Kommune. Etableringsraten er et mål for fornyelsen af kommunens virksomhedsbestand. Den viser for et givent år, hvor stor en del af samlede virksomhedsbestand, der er etableret i det givne år med udgangspunkt i reelle virksomheder. Figur 8 viser etableringsraterne for kommunerne i Region Midtjylland.

Etableringsraten i Hedensted Kommune var 4,4 procent i 2019,

Etableringsraten i Hedensted Kommune var 4,4 procent i 2019, og dermed ligger Hedensted Kommune lidt lavt blandt regionens Kommuner. Etableringsraten for regionen var 5,4 procent, og kigger vi på hele landet, var den 6,0 procent.

I Region Midtjylland er det kun Aarhus Kommune, som ligger over gennemsnittet for landet. Randers Kommune er på niveau med landsgennemsnittet, mens den resterende del af regionens kommuner befinder sig i et bredt midterfelt fra 5,6 procent i Skanderborg og Horsens Kommuner til 4,2 procent i Holstebro. Samsø er rosinen i pølseenden i 2019 med en etableringsrate på 3,1 procent, hvilket selvfølgelig også hænger sammen med størrelsen på kommunen. Tager man udgangspunkt i et andet år, kunne man meget vel finde Samsø helt i top. Blot få nye reelle virksomheder på Kattegatøen gør nemlig en enorm forskel for etableringsraten.

Figur 8. Etableringsrater efter område, 2019

Kilde: Danmarks Statistiks Iværksætterdatabase og Generel Firmastatistik. Bearbejdet af eStatistik.

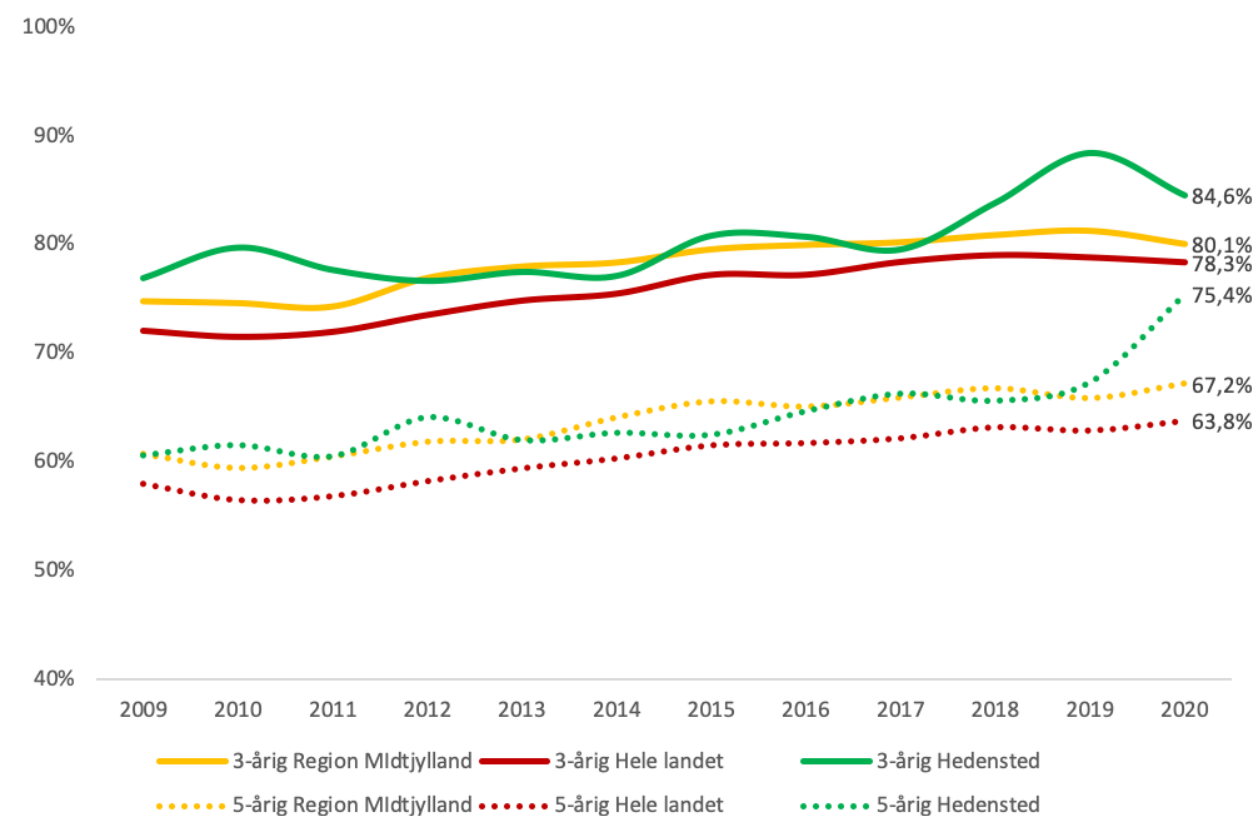
Dermed har Hedensted den højeste femårige overlevelsesrate i regionen, hvilket skyldes en markant vækst fra 2019 til 2020

En ting er, hvor mange virksomheder der etableres. En anden ting er, hvor mange der overlever. Til det formål har vi de tre- og femårige overlevelsesrater, som ses i Figur 9.

I 2020 var den treårige overlevelsesrate i Hedensted Kommune hele 84,6 procent, hvilket hører til blandt regionens højeste treårige overlevelsesrater. Det er markant over niveauet på landsplan (78,3 procent) og Region Midtjylland (80,1 procent). Den treårige overlevelsesrate i Hedensted Kommune har i en årrække ligget omkring regionens, men de seneste to år har den ligget markant over.

Kigger vi på den femårige overlevelsesrate ligger Hedensted også højere end såvel regionen som hele landet. 75,4 procent af iværksætterne i Hedensted var i live efter fem år, mens det regionalt drejede sig om 67,2 procent og 63,8 procent på landsplan. Dermed har Hedensted den højeste femårige overlevelsesrate i regionen, hvilket skyldes en markant vækst fra 2019 til 2020.

Figur 9. Overlevelsesrater efter område, 2009-2020

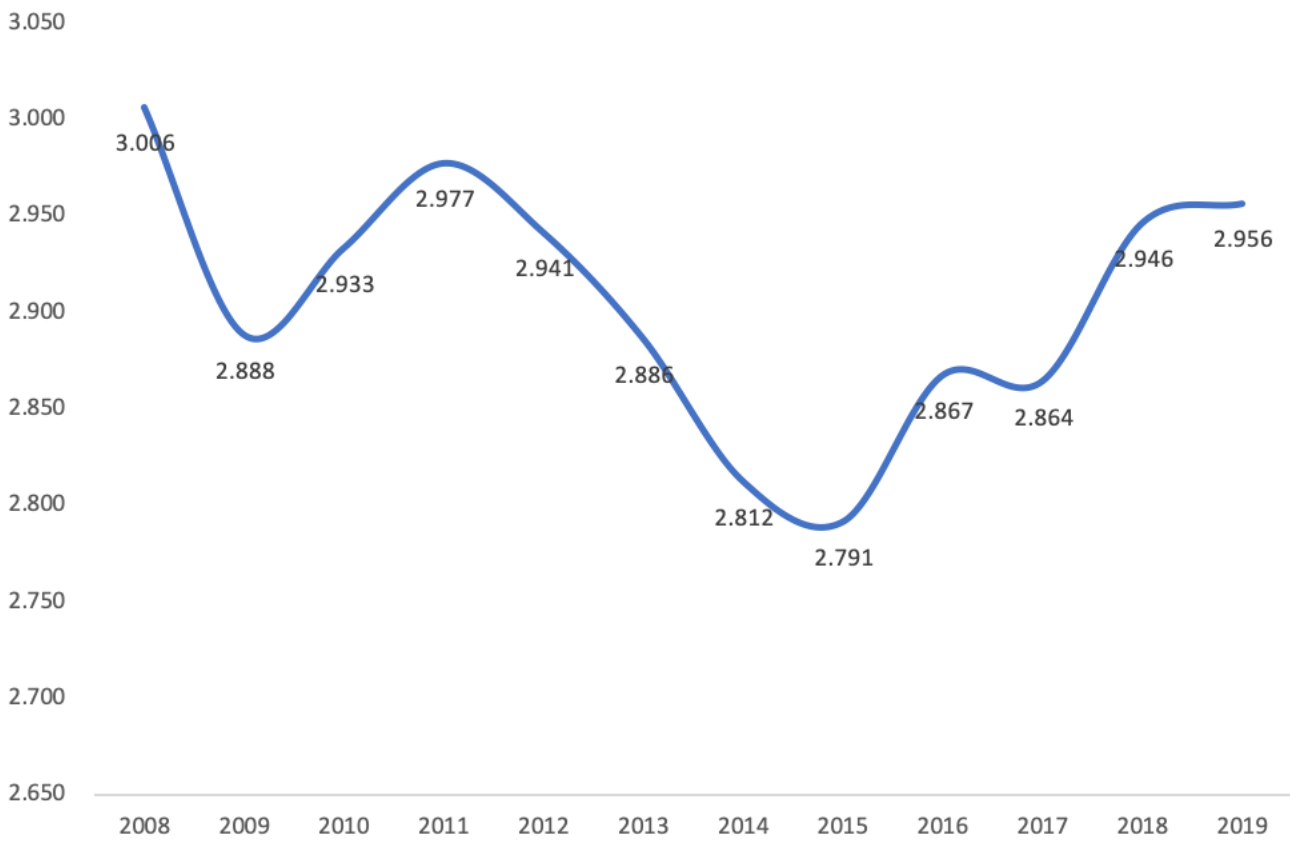
Kilde: Danmarks Statistiks Iværksætterdatabase samt diverse erhvervsregistre.

Generelt set over tid er iværksætterne i Hedensted Kommune altså dygtige overlever, der igennem de seneste 11 år er fuldt ud på niveau med regionen og bedre end på landsplan.

Som vi så af Figur 7, ligger iværksætteriet stadig et godt stykke under niveauet fra før Finanskrisen, hvor det toppede i 2008 med 208 nye reelle virksomheder. Til gengæld er iværksætterne blevet mere levedygtige gennem årene, og end ikke Coronakrisen kunne spolere den tendens. Kigger vi på udviklingen i det samlede antal reelle virksomheder, er Hedensted faktisk i 2019 på næsten samme niveau som i 2008, inden krisen for alvor satte ind, jf. Figur 10.

Der var 2.956 reelle virksomheder i kommunen i 2019, hvilket var 50 færre end i 2008. Dermed er virksomhedsbestanden altså nogenlunde på førkriseniveau målt i antal, og der har været en markant vækst i antallet af virksomheder siden 2015, hvor bunden blev nået med 2.791 virksomheder. Selvstændighedskulturen trives altså i bedste velgående i Hedensted Kommune.

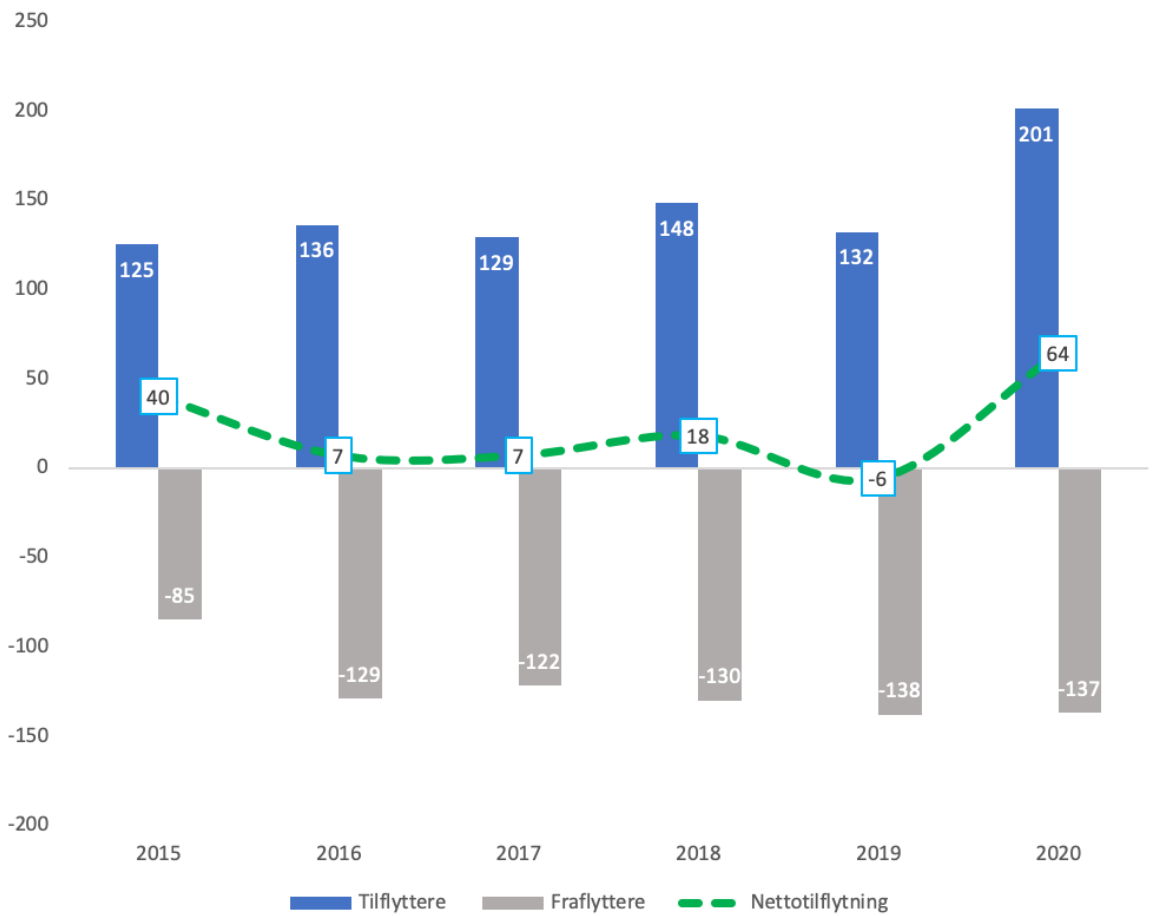
Figur 10. Udvikling i antal reelle virksomheder, Hedensted Kommune, 2008-2019

Kilde: Generel Firmastatistik. Bearbejdet af eStatistik.

En anden forklaring på udviklingen i virksomhedsbestanden findes i kommunens evne til at tiltrække virksomheder fra andre områder. Her viser Figur 11, at der i periode fra 2015 til 2020 er tale om en nettoindvandring af virksomheder på 130, og faktisk har der blot været et enkelt år, hvor der er flyttet flere virksomheder fra Hedensted Kommune, end der er kommet til.

Figur 11. Til- og fraflytning af reelle virksomheder, Hedensted Kommune, 2015-2020

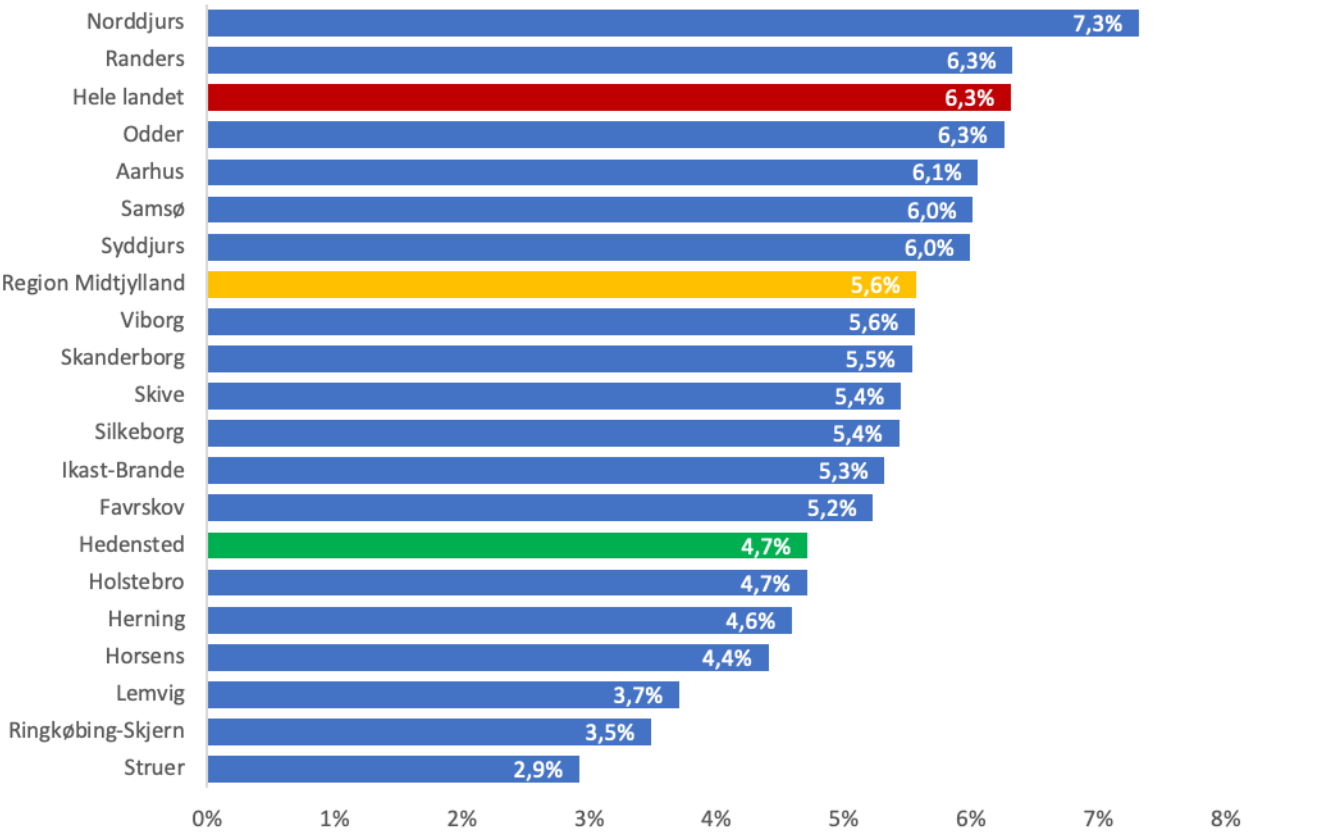

Kilde: Udtræk fra CVR. Beregninger foretaget af eStatistik

Jobvækst er som nævnt også et vigtigt parameter, hvorfor det er relevant at undersøge, hvor mange job iværksætterne skaber. For at belyse det, kigger vi på de seneste fem iværksætterårganges andel af den samlede private beskæftigelse i 2019, og denne andel fremgår af nedenstående, Figur 12.

Generelt i Danmark udgjorde de seneste fem iværksætterårgange 6,3 procent af den private beskæftigelse i 2019. For Region Midtjylland var denne andel 5,6 procent. I Hedensted Kommune ligger den i 2019 på 4,7 procent, hvilket igen placerer Hedensted Kommune i den lidt tunge ende af midterfeltet i Region Midtjylland.

Figur 12. De seneste fem iværksætterårganges andel af den private beskæftigelse, fordelt på område, 2019

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på RAS. Beregninger foretaget af eStatistik.

Norddjurs topper med 7,3 procent, mens iværksætterjobbene i Randers udgør 6,3 procent. Struer er med en andel på 2,9 procent den kommune, hvor iværksætterjobs udgør den mindste andel af den samlede private beskæftigelse.

De 4,7 procent, som iværksætterjobbene udgør, svarer til 800 job. Hvordan, de fordeler sig på brancher, ses af nedenstående Tabel 4, der viser branchefordelingen af den private beskæftigelse og iværksætterjobbene i Hedensted Kommune.

Kigger vi branchefordelingen af den private sektor, hersker der ingen tvivl om, at de dominerende brancher i Hedensted Kommune er 'Industri' med 4.589 beskæftigede og 'Handel' med 3.902 beskæftigede ud af de 16.977 i den private sektor. Det svarer henholdsvis til andele af beskæftigelsen på 27,0 procent og 23,0 procent. Disse to brancher står altså tilsammen for lige nøjagtig halvdelen af Hedensteds beskæftigelse i den private sektor.

Bygge- og anlægsbranchen fylder også godt i den private beskæftigelse med 1.987 beskæftigede svarende til 11,7 procent af den private beskæftigelse.

Tabel 4. Privat beskæftigelse og iværksætterjob (seneste fem årgange), fordelt på branche, 2019

Branche	Beskæftigede, privat sektor	Iværksætternes jobskabelse	Iværksætternes jobandel
Landbrug, skovbrug og fiskeri	874	27	3,1%
Industri	4.589	52	1,1%
Energi og Forsyning	210	2	1,0%
Bygge og anlæg	1.987	225	11,3%
Handel	3.902	137	3,5%
Transport	1.096	40	3,6%
Hoteller og restauranter	553	74	13,4%
Information og kommunikation	188	13	6,9%
Finansiering, forsikring og ejendomshandel	459	14	3,1%
Videnservice	726	63	8,7%
Operationel service	734	71	9,7%
Undervisning og sundhed mv.	1.306	45	3,4%
Kultur og fritid	160	2	1,3%
Andre serviceydelser mv.	193	35	18,1%
Alle brancher	16.977	800	4,7%
Andel af Region Midtjylland	3,6%	3,1%	

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på RAS. Beregninger foretaget af eStatistik.

Vender vi blikket mod, hvordan iværksætterjobbene fordeler sig, så er 'Bygge og anlæg' den største branche med 225 iværksætterjob, hvilket svarer til 28,1 procent af alle kommunens iværksætterjob. 'Handel' fylder med 137 job også godt her. Det giver en iværksætterandel på 17,1 procent af jobbene.

Det er bemærkelsesværdigt, at på trods af den store beskæftigelse i industrien på 27,0 procent, fylder iværksætterjobbene kun 6,5 procent af de samlede iværksætterjob i kommunen. Der var 52 iværksætter job i industrien i 2019, hvilket svarer til 1,1 procent af branchens samlede beskæftigelse. Det er altså ikke i nye virksomheder, man finder de mange industribeskæftigede i Hedensted Kommune.

Den højeste andel af iværksætterjob finder man i 'Andre serviceydelser mv.', hvor de udgør 18,1 procent af alle beskæftigede. I 'Hoteller og restauranter' udgør iværksætterjobbene 13,4 procent af branchens beskæftigelse, mens 'Bygge og anlæg' tegner sig for en iværksætterandel på 11,3 procent.

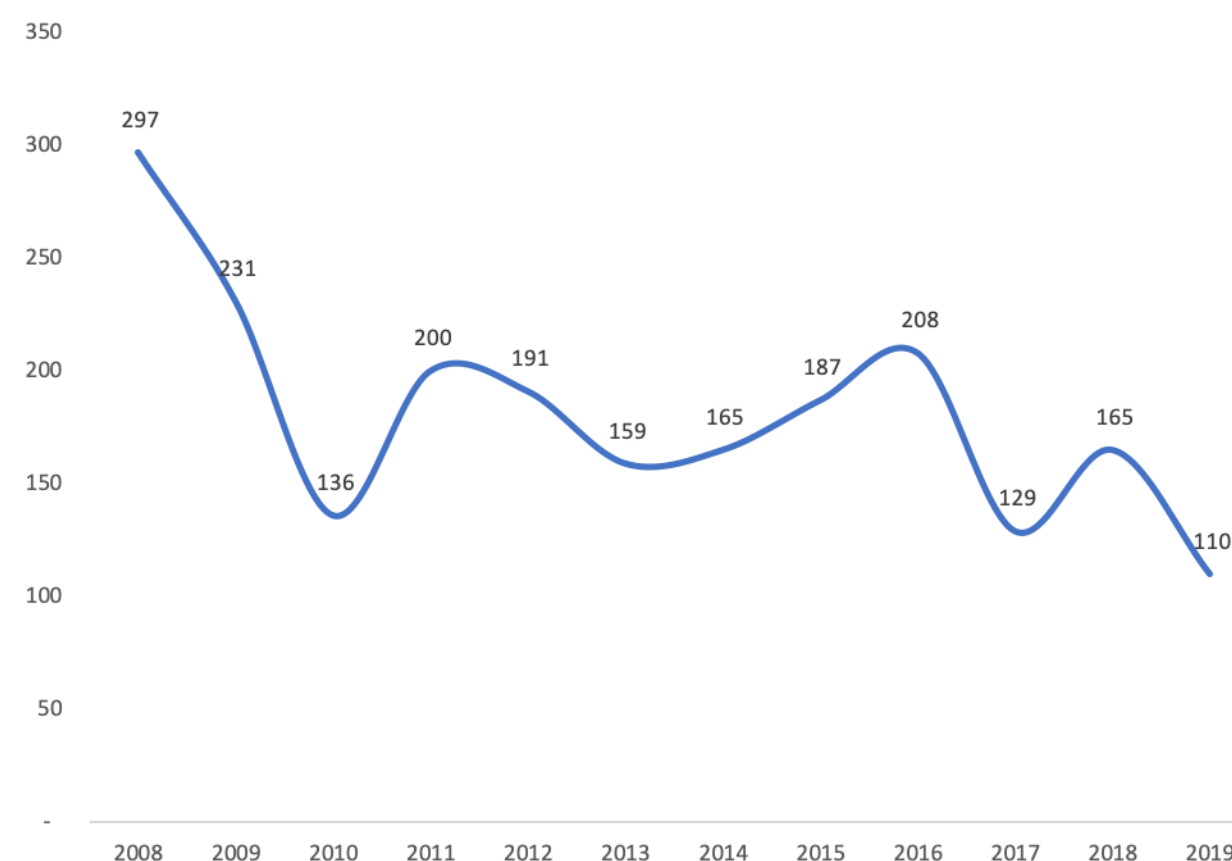
'Andre serviceydelser mv.' og 'Hoteller og restauranter' er eksempler på brancher, hvor iværksætterne er markant overrepræsenterede i forhold til branchens samlede beskæftigelse, hvorimod iværksætterne er underrepræsenterede i 'Handel', hvor de står for 3,5 procent af branchens samlede beskæftigelse, der som nævnt stod for 23 procent af hele Hedensteds private sektor.

Overordnet set udgør den private beskæftigelse i Hedensted Kommune 3,6 procent af Region Midtjylland private beskæftigelse, mens iværksætterjobbene udgør 3,1 procent af regionens iværksætterjob. Med andre ord, så udgør iværksætterjobbene i Hedensted Kommune et nogenlunde repræsentativt antal i forhold til regionen.

Det årlige iværksætterbidrag til beskæftigelsen har lidt udsving fra år til år i Hedensted Kommune, jf. Figur 13. I 2019 bidrog iværksætterne med 110 job. I 2018 bidrog iværksætterne med omkring 165 job, mens der i 2017 blev skabt 129 iværksætterjob. ■

Iværksætterjobbene i Hedensted udgør 3,1 procent af regionens iværksætterjob

Figur 13. Iværksætterårgangenes bidrag til beskæftigelsen, Hedensted Kommune, 2008-2019

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel af Iværksætterdatabase og RAS

Virksomhedsbestand, iværksættere og vækstvirksomheder i Hedensted Kommune

Tabel 5 viser, hvordan virksomhederne i Hedensted Kommune fordeler sig på brancher. Branchefordelingen for kommunens iværksættere, Gazeller og vækstlagsvirksomheder² ses ligeledes i tabellen.

Kommunens største branche målt på antal virksomheder er 'Handel' med 436 virksomheder, tæt efterfulgt af 'Bygge og anlæg' med 406 virksomheder, 'Landbrug, skovbrug og fiskeri' med 395 virksomheder og 'Ejendomshandel og udlejning' med 382 virksomheder. I alt var der 2.956 virksomheder, så disse tre brancher står altså for omkring 14 procent af virksomhedsbestanden hver.

Der var som tidligere nævnt 130 iværksættervirksomheder i 2019, hvor den største branche var 'Bygge og anlæg' med 31 iværksættere. Det svarer til 23,8 procent af iværksætterne. 'Ejendomshandel og udlejning' og 'Handel' fylder også godt blandt iværksætterne. Her var der henholdsvis 16 og 15 iværksættere i 2019.

Går vi videre i tabellen til Hedensted Kommunes Gazeller, ses det, at der var 16 Gazeller i 2019. 'Handel' tegnede sig for otte af disse, mens 'Bygge og anlæg' havde tre. Der var to i 'Transport'.

Endelig viser tabellen også branchefordelingen for Hedensted Kommunes vækstlagsvirksomheder. Dem var der 54 af, og her er 'Handel' og 'Bygge og anlæg' størst med 15 vækstlagsvirksomheder hver. Der var syv i 'Transport' og fem i 'Industri mv.'

² Vækstlagsvirksomheder er virksomheder, der i perioden fra 2015 til 2017 har haft en årlig gennemsnitlig vækst i årsvækst på 20 procent eller derover, og i 2017 har mindst 5 ansatte. Reference: Profilanalysen 2019

Tabel 5. Virksomheder i Hedensted Kommune, opgjort på type og branche, 2019

Brancher	Firmaer	Iværksættere	Gazeller	Vækstlag
Landbrug, skovbrug og fiskeri	395	9	0	2
Industri mv.	289	7	0	5
Bygge og anlæg	406	31	3	15
Handel	436	15	8	15
Transport	133	3	2	7
Hoteller og restauranter	72	6	0	1
Information og kommunikation	63	3	1	1
Finansiering og forsikring	137	4	0	0
Ejendomshandel og udlejning	382	16	0	0
Videnservice	195	11	1	2
Rejsebureauer, rengøring og anden operationel service	192	13	1	4
Undervisning, sundhed mv.	116	4	0	2
Kultur og fritid	42	5	0	0
Andre serviceydelser mv.	98	3	0	0
I alt	2.956	130	16	54
Andel af Region Midtjylland	4,1%	3,3%	3,4%	4,7%

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på Generel Firmastatistik. Beregninger foretaget af eStatistik.

*Iværksættere defineres som reelle virksomheder, der i etableringsåret eller året efter kan præstere hvad der svarer til et halvt årsværk.

*Til Gazellerne er der taget udgangspunkt i Børsens Gazellevirksomheder. For at blive Gazelle skal et selskab have haft positivt vækst hvert af de seneste fire år samt minimum at have fordoblet omsætningen eller bruttofortjenesten på de fire år.

*Vækstlagsvirksomheder defineres som virksomheder, der over en toårig periode har haft en årlig gennemsnitlig vækst i årsvækst på 20 procent eller derover, og i slutåret har mindst 5 ansatte.

Tabel 5 viser endvidere Hedensted Kommunes andel af henholdsvis firmaer, iværksættere, Gazeller og vækstlagsvirksomheder i forhold det samlede antal i Region Midtjylland. Overordnet set findes 4,1 procent af regionens firmaer i Hedensted Kommune. Der er en underrepræsentation af iværksættere, da de 130 udgør 3,3 procent af regionens samlede antal iværksættere. Samme tendens ses for Gazellerne, hvor 3,4 procent af Region Midtjyllands Gazeller var fra Hedensted Kommune, mens kommunes vækstlagsvirksomheder udgjorde 4,7 procent af Region Midtjyllands. Her var der altså en mindre overrepræsentation. ■

Omsætning og eksport i Hedensted Kommune

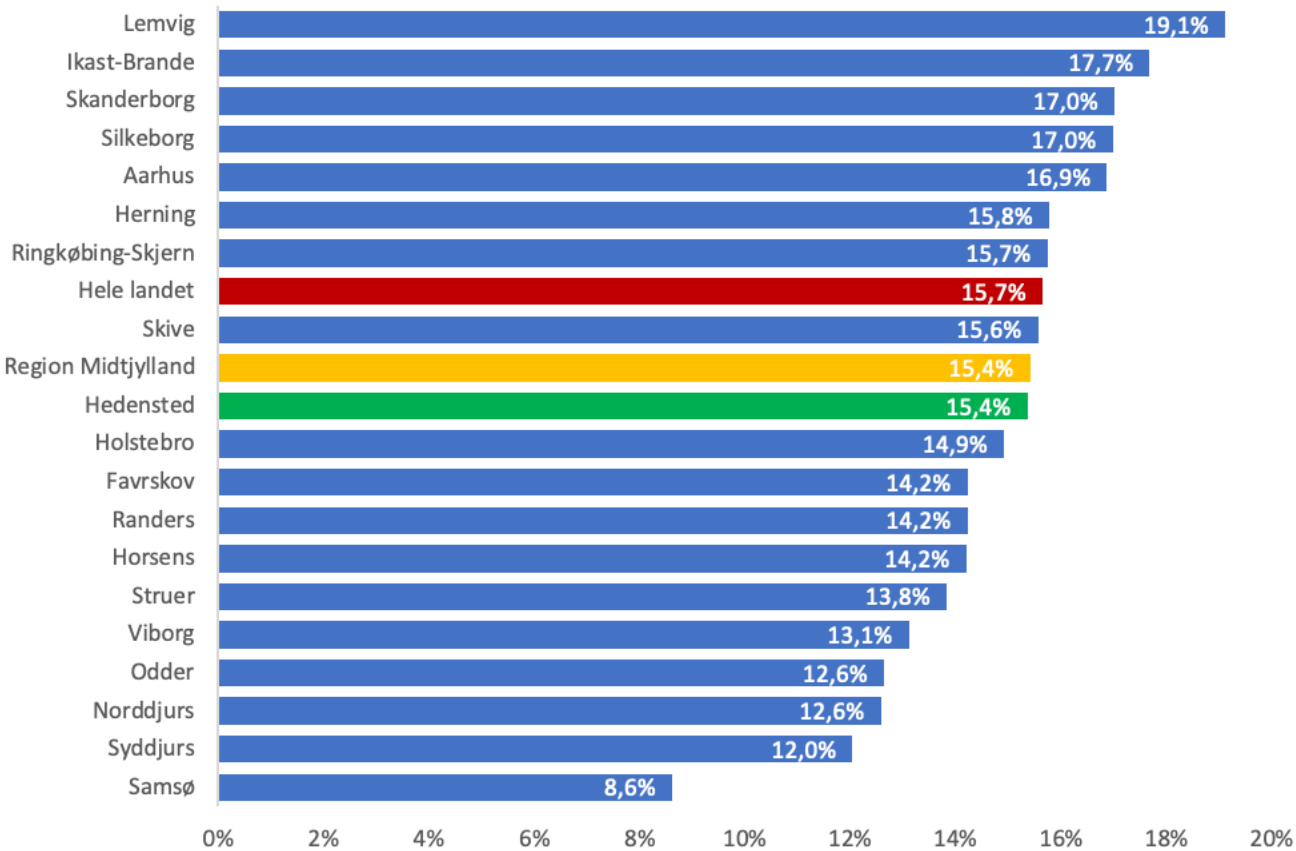
I lighed med iværksætteri er international skalering også et vigtigt parameter i bestræbelserne på økonomisk vækst. Mulighederne er i nogle tilfælde begrænsede på hjemmemarkedet, hvorfor mange virksomheder kigger uden for landets grænser, når vækstambitionerne skal indfries.

Nedenstående Figur 14 viser, hvor stor en andel af virksomhederne i Hedensted Kommune, som eksporterer. Eksportaktivitet defineres i denne sammenhæng som en registreret eksportomsætning i virksomhedens indberetninger til SKAT. Her ses det, at 15,4 procent af Hedensted Kommunes virksomheder har eksportaktiviteter.

15,4 procent af Hedensted Kommunes virksomheder har eksportaktiviteter

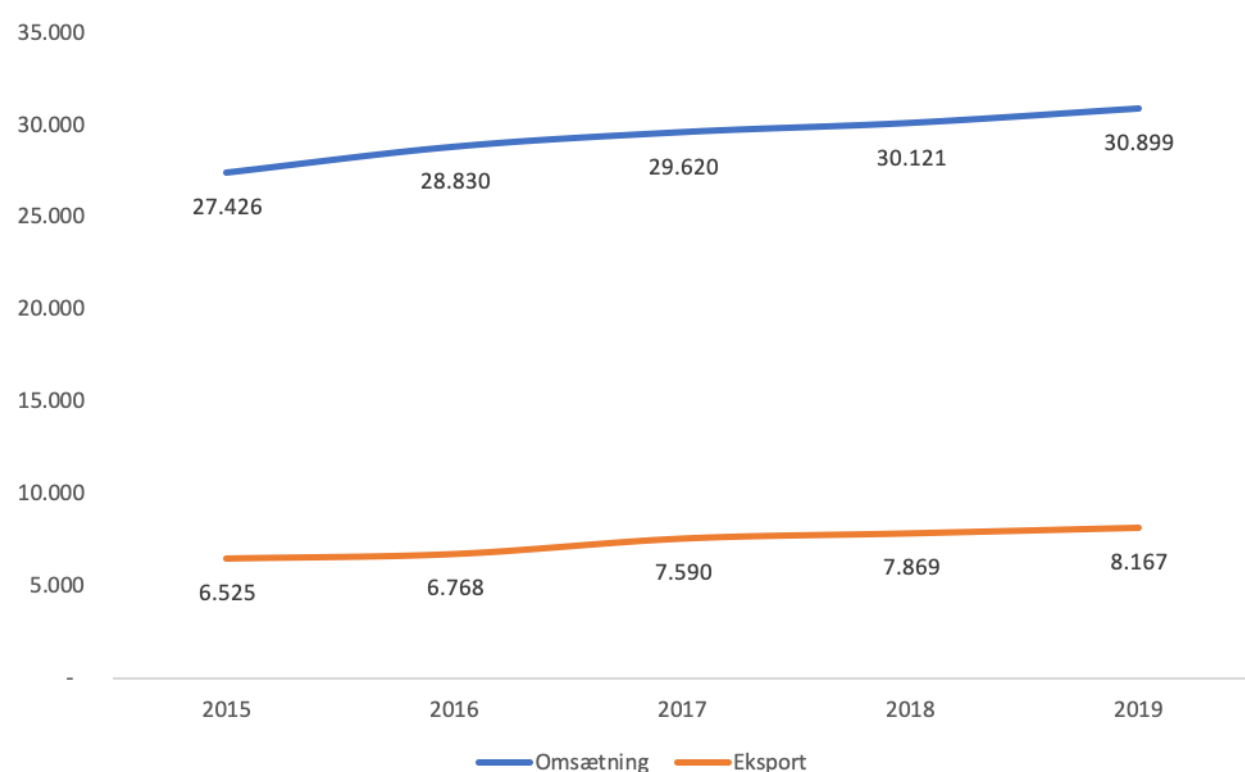
Figur 14. Andelen af virksomheder med eksport, opgjort efter område, 2019

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på Generel Firmastatistik og REGSTAT. Beregninger foretaget af eStatistik. Virksomheder har eksportaktivitet, når de indberetter eksportomsætning til Skat.

På landsplan drejer det sig om 15,7 procent, og i Region Midtjylland er andelen 15,4 procent. Dermed ligger Hedensted forholdsvis tæt på det generelle niveau i Danmark, når det kommer til virksomhedernes internationale orientering og er fuldstændig på niveau med regionen.

Figur 15. Omsætning og eksport, Hedensted Kommune, millioner kroner, 2015-2019

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på Generel Firmastatistik. Beregninger foretaget af eStatistik.

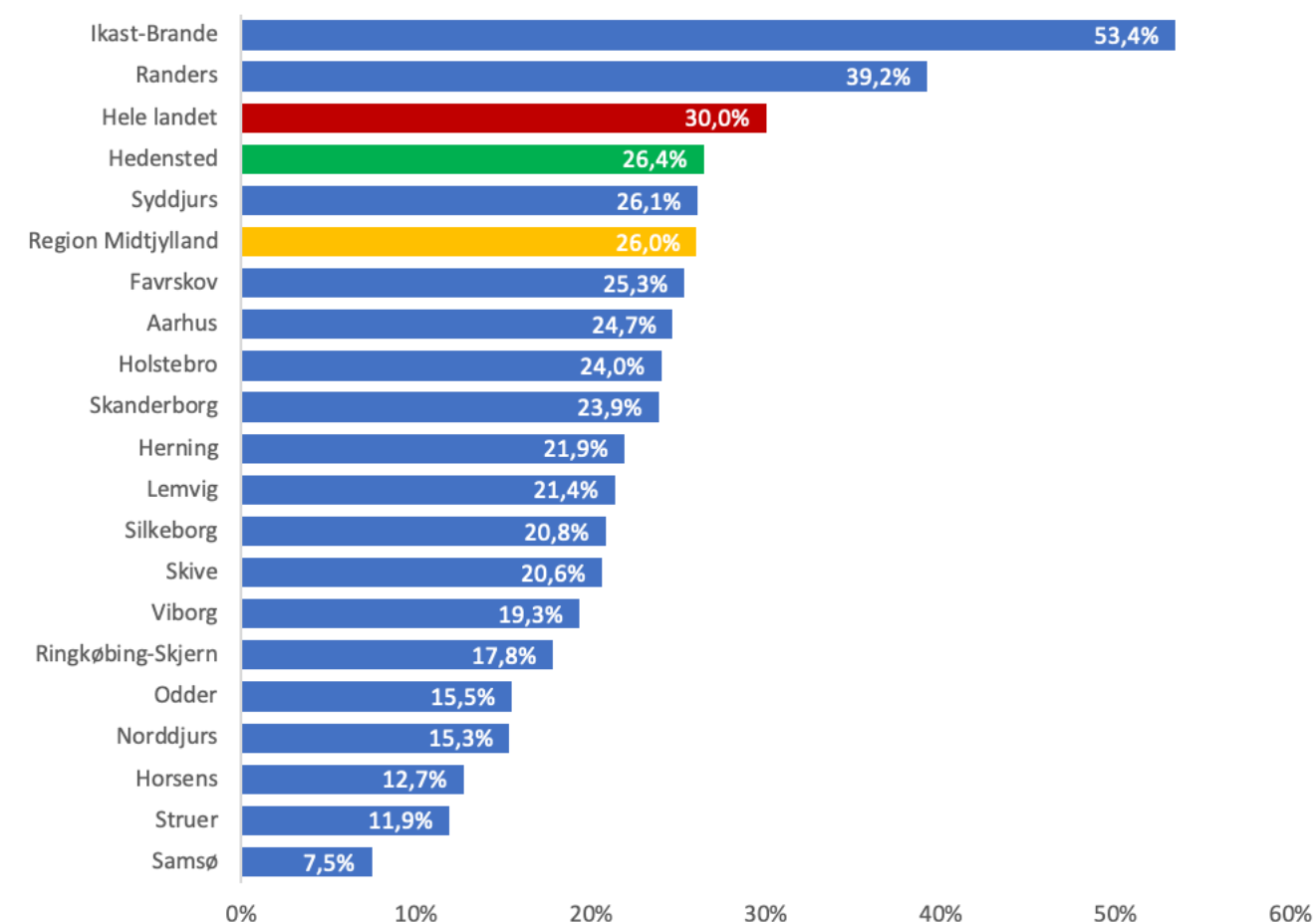
En anden måde, at vurdere eksportens betydning, er ved at kigge på virksomhedernes samlede omsætning og eksportens andel heraf. Figur 15 viser udvikling i omsætning og eksportomsætning i Hedensted Kommune i perioden 2015 til 2019.

I 2019 var den samlede omsætning fra virksomhederne i Hedensted Kommune på 30,9 milliarder kroner. Heraf 8,2 milliarder kroner eksportomsætning. Set over hele perioden er omsætningen vokset med 3,5 milliarder kroner, hvilket svarer til en vækst på 12,7 procent.

Eksportomsætningen er i samme periode vokset med 1,6 milliarder kroner, hvilket er en vækst på 25,2 procent. Med andre ord vokser eksporten altså markant hurtigere end hjemmemarkedssalget for virksomhederne i Hedensted Kommune.

Med andre ord vokser eksporten altså markant hurtigere end hjemmemarkedssalget for virksomhederne i Hedensted Kommune

Figur 16. Eksportandel af samlet omsætning, opgjort efter område, 2019

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på Generel Firmastatistik. Beregninger foretaget af eStatistik.

Eksporten fylder altså mere og mere af omsætningen i Hedensted Kommune, og selvom andelen af virksomheder med eksport lå på det regionale gennemsnit, jf. Figur 15, så er der kun to kommuner i regionen, hvor eksporten fylder mere af den samlede omsætning end i Hedensted Kommune ifølge Figur 16.

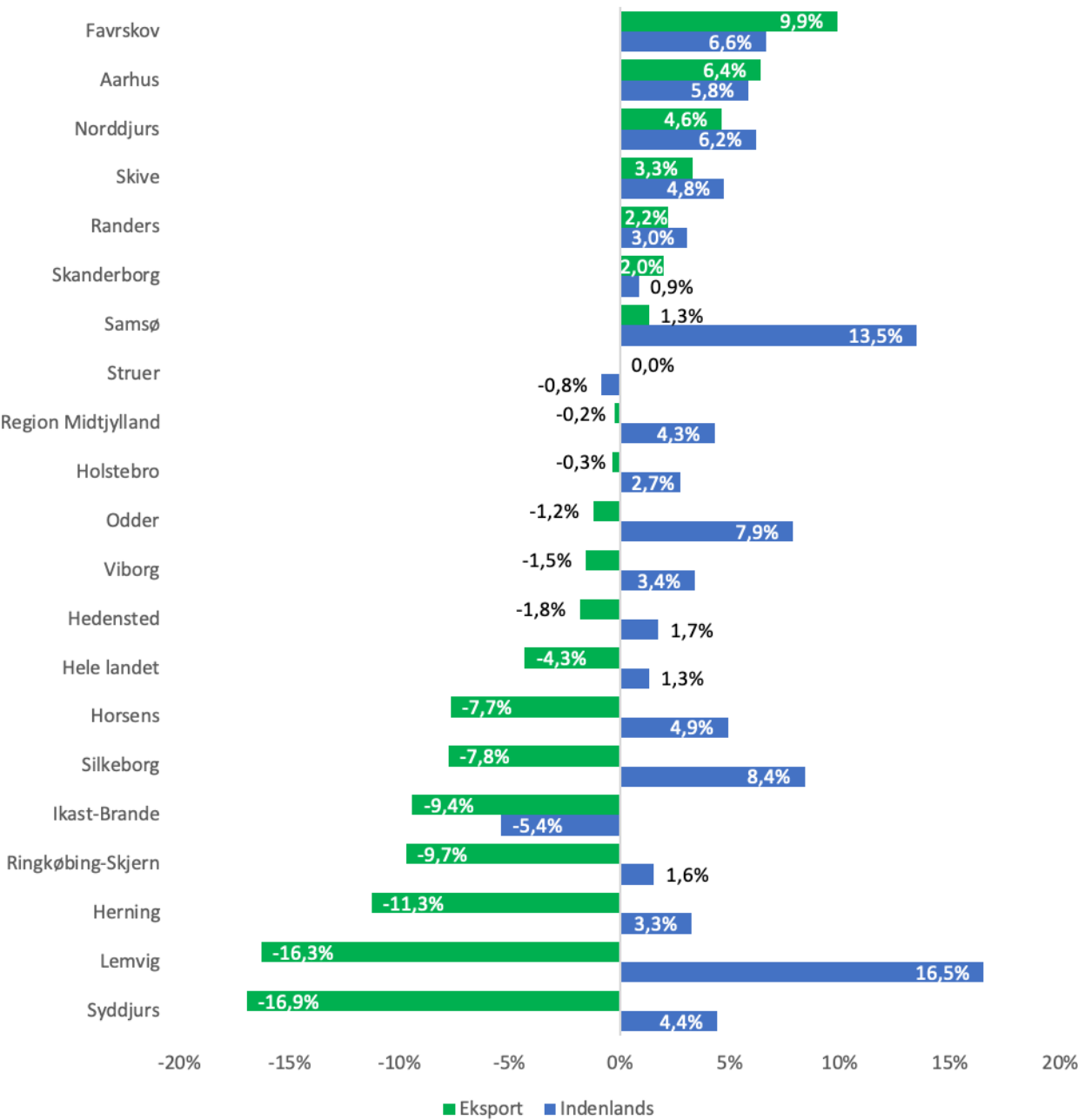
I Hedensted Kommune udgør eksportomsætningen 26,4 procent af den samlede omsætning. Det er lidt over Region Midtjylland (26,0 procent), men stadig et stykke under Ikast-Brande og Randers, der qua internationale giganter (Bestseller, Siemens Gamesa, Danish Crown) har en meget høj eksportandel. For hele landet er eksportandelen af omsætning 30,0 procent.

Ovenstående tal er baseret på Danmarks Statistiks Generel Firmastatistik. Omsætning og eksport opgøres også i statistikken Firmaernes Køb og Salg, og tager vi et kig i denne, kan vi se udviklingen det seneste år – fra 2019 til 2020, hvilket bestemt ikke er uinteressant i lyset af COVID-19-pandemien.

Figur 17 viser, hvordan udviklingen i eksportomsætning og indenlandssalg har været det seneste år fra 2019 til 2020, og her ses en mindre tilbagegang i eksportomsætningen i Hedensted. 1,8 procent er den gået tilbage, mens det indenlandske salg er steget med 1,7 procent.

Der er et stort spænd i eksportudviklingen blandt kommunerne i Region Midtjylland. Samlet set er der status quo i regionen, der er gået 0,2 procent tilbage i eksportomsætning i perioden. Internt i regionen spænder det fra Favrskov i toppen med 9,9 procents vækst til Syddjurs, der har haft en tilbagegang på 16,9 procent i eksportomsætningen. I hele landet er eksporten gået 4,3 procent tilbage.

Figur 17. Udvikling i eksportomsætning og indenlandssalg, 2019-2020

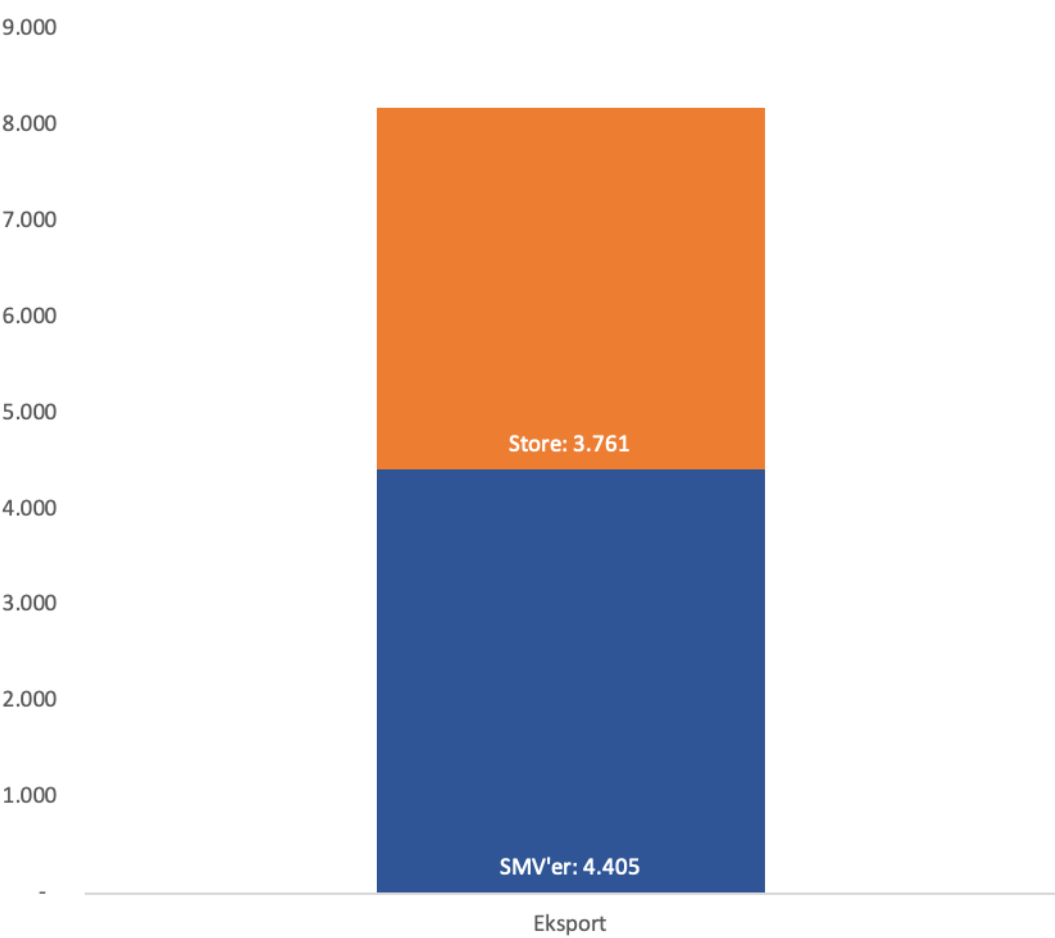
Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på Firmaernes Køb og salg (FIKS). Beregninger foretaget af eStatistik.

Kigger vi isoleret på det indenlandske salg, er det generelt gået langt bedre for virksomhederne i Region Midtjylland end, det er med eksporten. Her er det blot Ikast-Brande og Struer, der haft tilbagegang. For Struers vedkommende er der næsten tale om status quo.

Som nævnt eksporterede virksomhederne i Hedensted Kommune i 2019 for knap 8,2 milliarder kroner. Kigger vi nærmere på den, viser det sig, at kommunens små og mellemstore virksomheder (SMV'er) står for over halvdelen af eksportomsætningen i Hedensted Kommune.

Figur 18 viser, hvordan de knap 8,2 milliarder kroners eksport fordeler sig. De store virksomheder stod for 3,76 milliarder kroner, hvilket svarer til 46,1 procent af eksportomsætningen. SMV'erne stod for de resterende 4,4 milliarder kroner eller 53,9 procent.

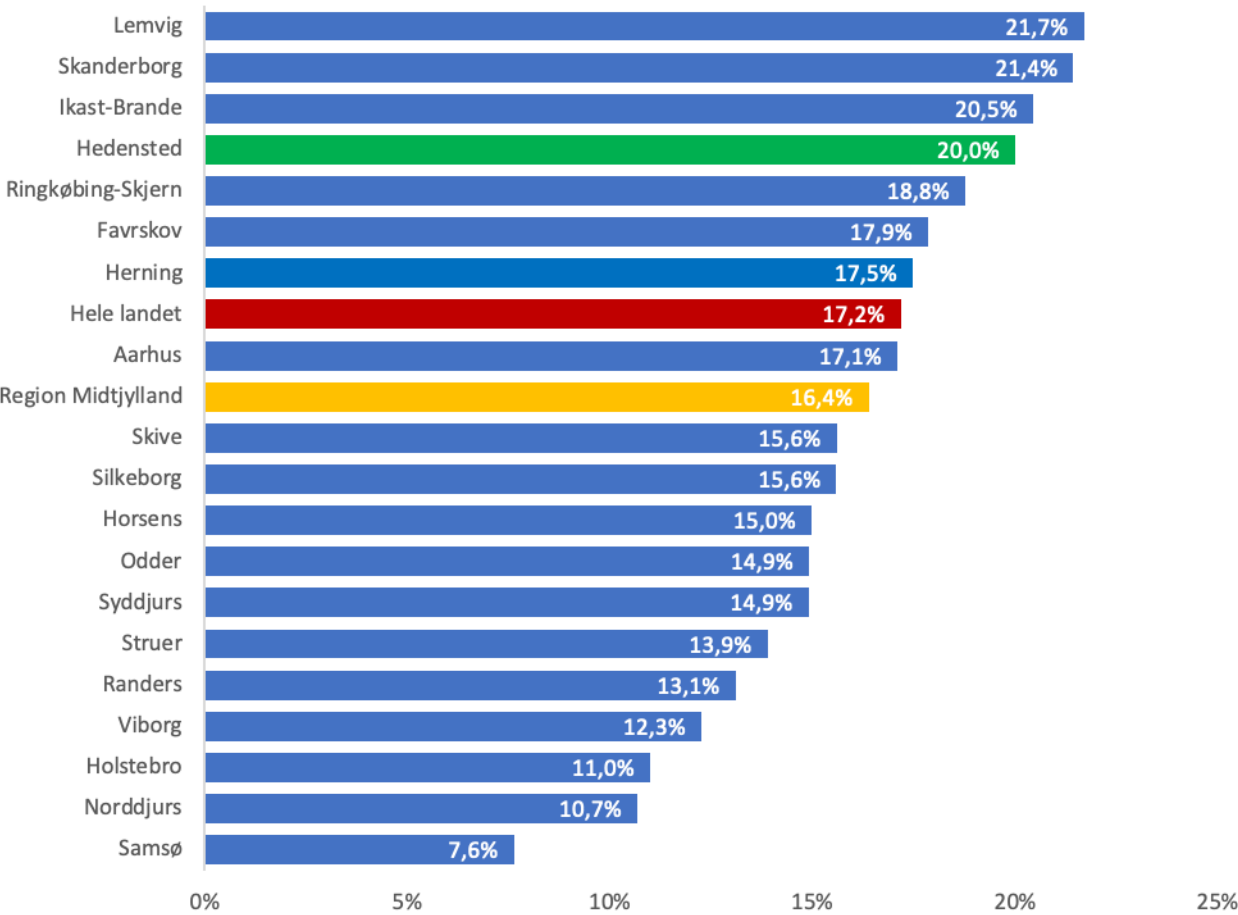
Figur 18. Eksportomsætning i millioner kroner, fordelt på virksomhedsstørrelse, Hedensted Kommune, 2019

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på Generel Firmastatistik. Beregninger foretaget af eStatistik.

Hedensted Kommunes små og mellemstore virksomheder har altså også internationalt udsyn. Sammenligner vi, hvor meget eksporten udgør af SMV'ernes omsætning, ligger Hedensted Kommunes SMV'er lunt i svinget. Det viser Figur 19 herunder, hvor man kan se SMV'ernes eksportandel af den samlede SMV-omsætning i Region Midtjyllands kommuner.

Figur 19. SMV-eksportandel af SMV-omsætning, 2019

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på Generel Firmastatistik. Beregninger foretaget af eStatistik.

Af ovenstående figur fremgår det, at SMV-eksporten i Hedensted Kommune udgjorde 20,0 procent af SMV'ernes omsætning, hvilket er et godt stykke over det generelle niveau i såvel regionen som hele landet. På landsplan var andelen 17,2 procent, mens den i regionen udgjorde 16,4 procent. Hedensted er dermed den Kommune i regionen med den fjerdehøjeste andel. ■

Sammenligner vi, hvor meget eksporten udgør af SMV'ernes omsætning, ligger Hedensted Kommunes SMV'er lunt i svinget

IT-beskæftigelsen i Hedensted vokser støt

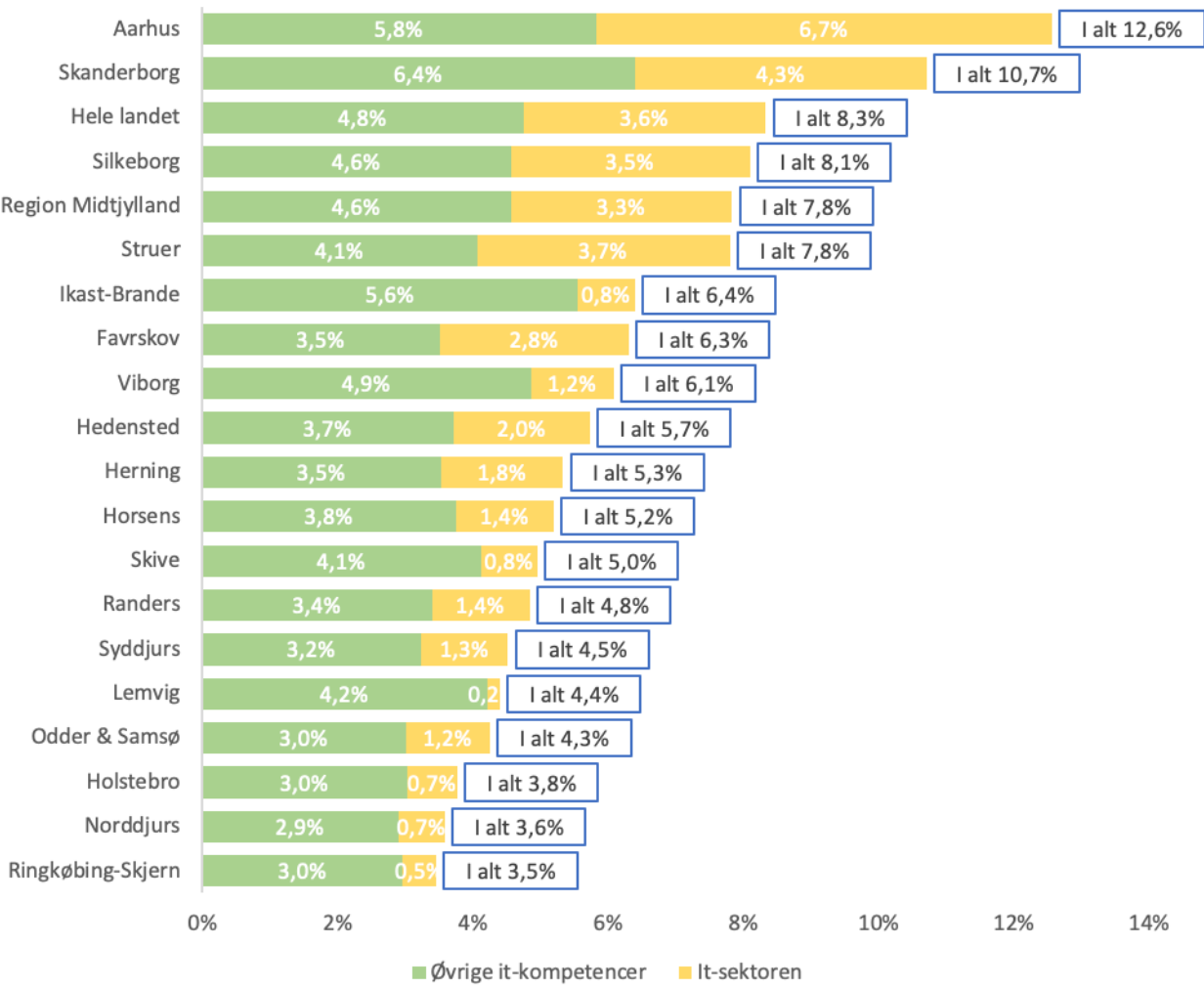
Digital transformation bliver mere og mere vigtig i store dele af erhvervslivet, og på rigtig mange måder er IT blevet et konkurrenceparameter – ikke bare i tech-virksomheder. Det er således også interessant at kigge på, hvordan IT-arbejdsmarkedet ser ud i de midtjyske kommuner.

Overordnet set består it-beskæftigelsen af tre grupper. 1) personer beskæftigede i it-sektoren, 2) personer beskæftigede i it-stillinger udenfor it-sektoren og 3) personer med it-uddannelser.

På landsplan udgør disse tre grupper tilsammen 8,3 procent af den private beskæftigelse, og i Region Midtjylland drejer det sig om 7,8 procent af beskæftigelsen i den private sektor. Nedenstående Figur 20 viser, hvordan andelen er i regionens kommuner, og beskæftigelsen er desuden opdelt i to grupper. Den ene er størrelsen på beskæftigelsen i it-sektoren, og den anden består af beskæftigede med en it-uddannelse uden for it-sektoren samt beskæftigede i it-stillinger ligeledes uden for it-sektoren. Den hedder i 'Øvrige it-kompetencer' i figuren.

Figur 20. It-beskæftigelse opdelt efter branche og kommune, 2019

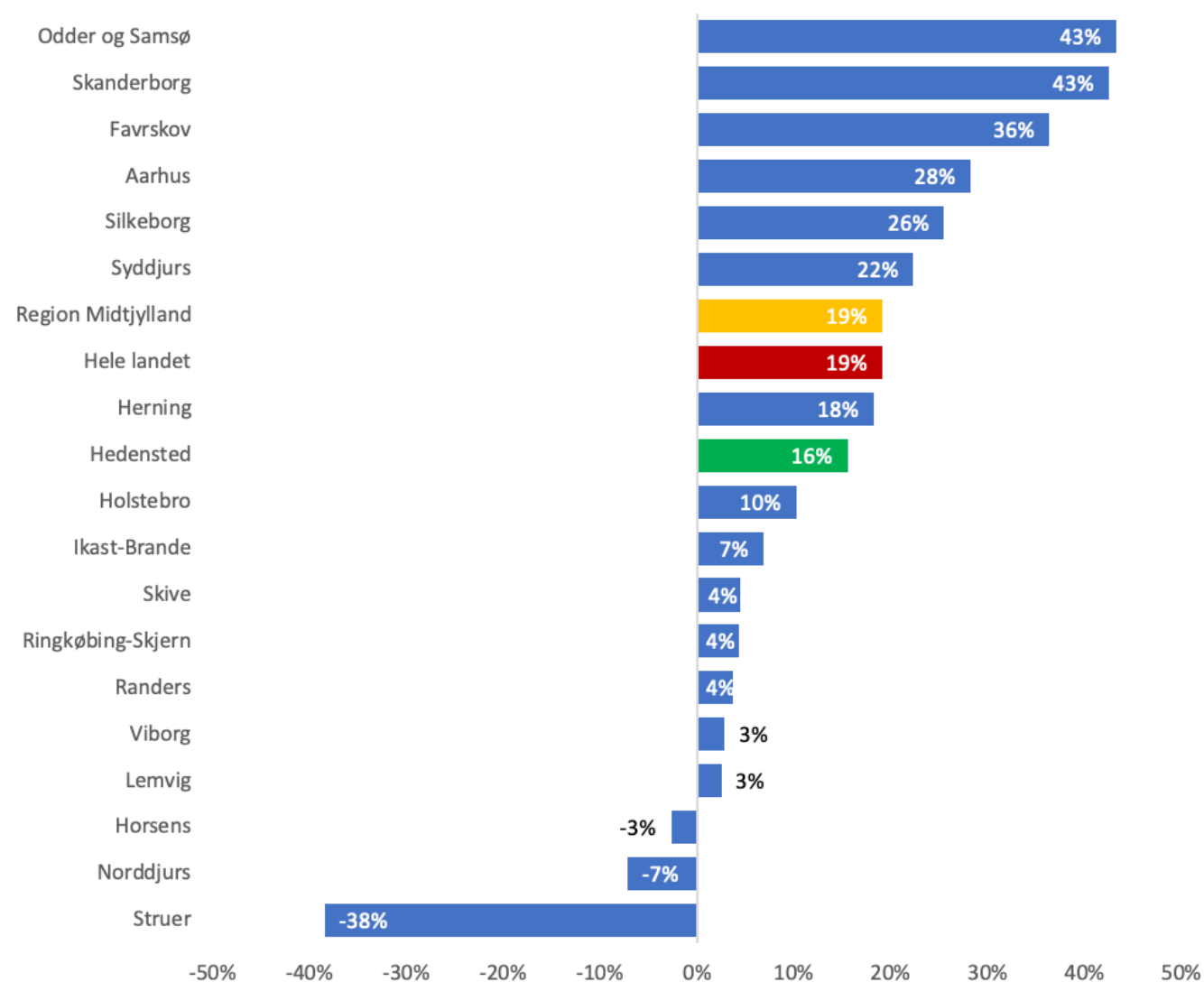

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på RAS. Beregninger foretaget af eStatistik.

Af figuren fremgår det, at den samlede it-beskæftigelse i Hedensted Kommune udgjorde 5,7 procent af den private sektor. It-sektoren stod for 2,0 procent af den private beskæftigelse, mens 'Øvrige it-kompetencer' stod for 3,7 procent. Hedensted Kommunes it-beskæftigelse er altså mindre end såvel regionens samlede som hele landets.

I Region Midtjylland er det ikke overraskende Aarhus Kommune, som topper. Her udgør it-beskæftigelsen 12,6 procent. I Ringkøbing-Skjern finder vi den mindste it-beskæftigelse relativt i regionen. Det skal dog bemærkes, at it-beskæftigelsen i Samsø og Odder Kommuner er lagt sammen på grund af diskretioneringer.

Figur 21. Udvikling i beskæftigelsen på it-arbejdsmarkedet, 2014-2019

Figur 20 viser endvidere, at beskæftigede i it-sektoren særligt findes i Aarhus og nabokommunerne til Aarhus. I de vestjyske kommuner findes it-kompetencerne typisk udenfor it-sektoren. Store virksomheder som Grundfos, Siemens-Gamesa og Cheminova hører ikke til it-sektoren, men har mange beskæftigede med it-uddannelser og i it-stillinger. Det er tydeligt, at it-kompetencer udenfor it-sektoren er mere ligeligt fordelt i regionen.

Kigger vi på, hvordan udviklingen har været i det samlede it-arbejdsmarked, så er den på landsplan og faktisk også i Region Midtjylland vokset med 19 procent i perioden 2014 til 2019. It-arbejdsmarkedet er dermed en af de seneste fem års helt store jobmotorer. Det ses af Figur 21.

I Hedensted Kommune er it-beskæftigelsen vokset med 16 procent, hvilket er lidt under det generelle niveau. Så nok udgør it-beskæftigelsen ikke så meget af den samlede private beskæftigelse i kommunen, men den vokser nogenlunde i takt med den generelle udvikling. ■

I Hedensted Kommune er it-beskæftigelsen vokset med 16 procent

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på RAS. Beregninger foretaget af eStatistik.

Lokal vejledning i Region Midtjylland og specialiseret vejledning i Hedensted Kommune

Kapitel 4

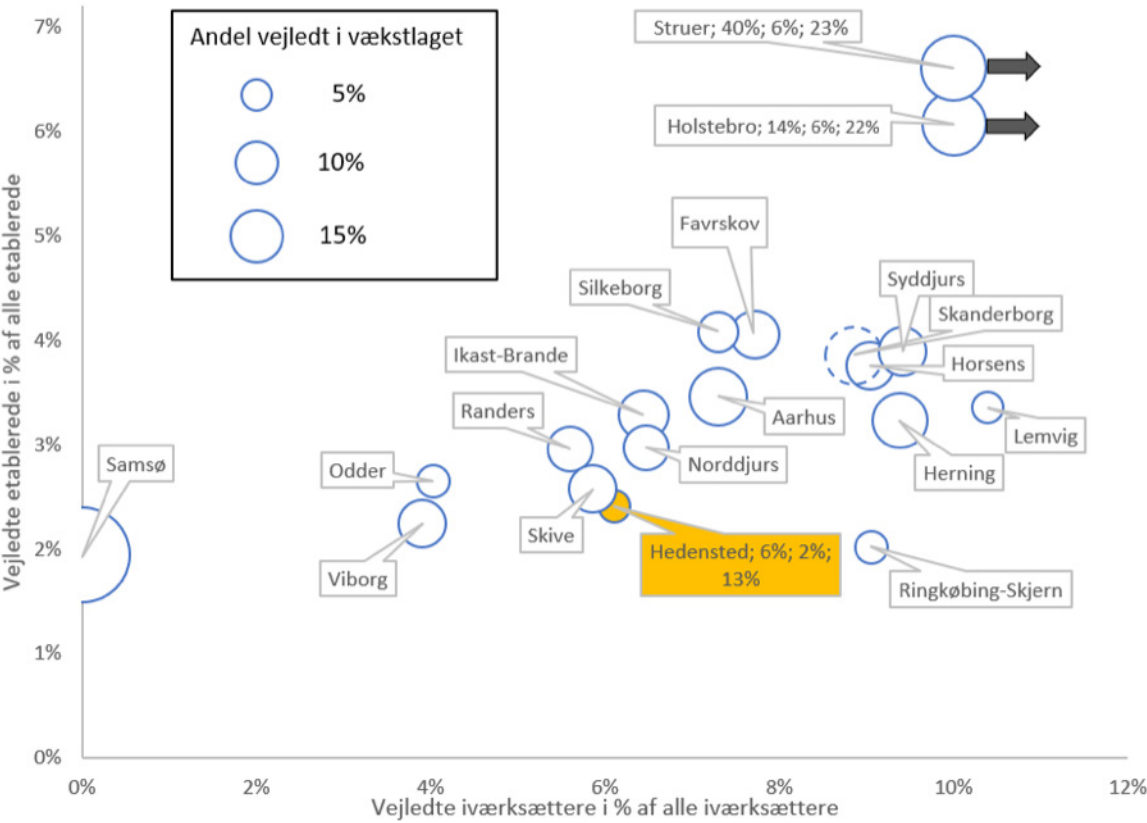
Dette kapitel indeholder en væsentlig figur, der relaterer sig til den specialiserede vejledning i Region Midtjylland og Hedensted Kommune.

Da Hedensted Kommune ikke har ønsket at medvirke til profilanalysen, og derfor ikke har indsendt brugeroplysninger om de lokalt vejledte, fremgår der ikke oplysninger om den lokale vejledning i nærværende kapitel.

Det fremgår af figur 1.1, at seks procent af kommunens iværksættere modtog specialiseret vejledning i 2020. For de etablerede virksomheder drejede det sig også om to procent, mens 13 procent vækstlagsvirksomheder modtog specialiseret vejledning.

I gennemsnit modtog otte procent af Region Midtjyllands iværksættere specialiseret vejledning, mens tre procent af de etablerede virksomheder og 14 procent af vækstlaget ligeledes modtog specialiseret vejledning. Andelen af iværksættere, etablerede virksomheder og vækstlaget, der har modtaget specialiseret vejledning i Hedensted Kommune, er således mindre end det generelle i regionen. Hvad angår andelen af etablerede virksomheder, der har modtaget specialiseret vejledning, er Hedensted Kommune dog tæt på samme niveau som regionen.

Figur 1.1 Andel der har modtaget lokalvejledning, 2020

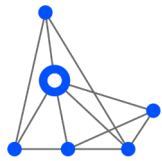

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik og den lokale erhvervsservice.

Branchefordelingen for den specialiserede vejledning i Hedensted Kommune viser, at 'Handel og transport mv.' er den største branche blandt de vejledte iværksættere, hvorefter 'Industri mv.' og 'Bygge og anlæg' følger. Blandt de vejledte etablerede virksomheder, er det brancherne, 'Industri mv.', 'Handel og transport mv.' og 'Bygge og anlæg', der står for størstedelen af vejledningerne. Særligt 'Industri mv.' og 'Handel og transport mv.' tegner sig for en stor andel.

Hedensted Kommune

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

Udgivelse fra Erhvervshus Midtjylland, 2021.
Data-/Talmateriale leveret af eStatistik